

Wyższa Szkoła
Stosunków Międzynarodowych
i Komunikacji Społecznej
w Chełmie

Załącznik nr 2

do Uchwały Nr 66/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport Samooceny

**Wyższa Szkoła Stosunków
Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej
w Chełmie**

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Politologia

1. Poziom/y studiów:
 - a) studia drugiego stopnia (realizowane w roku akademickim 2020/2021)
 - b) studia pierwszego stopnia (realizowane do roku akademickiego 2019/2020)
2. Forma/y studiów: niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}

Dziedzina nauk społecznych, dyscyplina nauki o polityce i administracji

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o polityce i administracji	164 (I stopień)	91,1 (I stopień)
	113 (II stopień)	90,4 (II stopień)

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Dziedzina nauk humanistycznych, dyscyplina historia	16 (I stopień)	8,9 (I stopień)
		12 (II stopień)	9,6 (II stopień)

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art.5 ust. 3 ustawy podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

1. Umiejscowienie kierunku

Kierunek *politologia* umieszczony jest w dziedzinie nauk społecznych i powiązany z innymi kierunkami z zakresu nauk społecznych oraz w pewnym zakresie z kierunkami z dziedziny nauk humanistycznych. W dziedzinie nauk społecznych kierunek *politologia* jest ściśle powiązany z naukami o polityce i administracji, naukami prawnymi, socjologicznymi, a także w pewnym zakresie z naukami o komunikacji społecznej i mediach. Zjawiska i procesy, które są przedmiotem zainteresowania *politologii* mają swoje miejsce w powyższych kierunkach dziedziny nauk społecznych.

Wymiar dydaktyczny i badawczy *politologii* związany jest mocno z takimi naukami jak geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna czy ekonomia i finanse.

Z analizowaniem zjawisk i procesów politycznych związane jest uporządkowanie wiedzy, próba stworzenia odpowiedzi na pytania dotyczące związków przyczynowo-skutkowych między poszczególnymi zjawiskami, a także budowanie teorii oraz prognozowanie kształtowanie przyszłości.

Politologia jako kierunek zainteresowana jest również badaniem historycznego kontekstu uwarunkowań zjawisk i procesów politycznych.

Matryca efektów kształcenia w Wyższej Szkole Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej w Chełmie

*na kierunku politologia
na studiach I stopnia
rok akademicki 2018/2019*

2. Zgodność efektów kształcenia z Polską Ramą Kwalifikacji

Efekty kształcenia na kierunku *politologia* studia I stopnia są zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji określoną w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 ze zm.) i charakterystykami drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziom 6, zawartymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. 2018 poz. 2218 ze zm.).

Część I. Charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji – poziom 6

Kategorie charakterystyki kwalifikacji	Kategorie opisowe /aspekty o podstawowym znaczeniu	Kod składnika opisu	Poziom 6
Wiedza: absolwent zna i rozumie	Zakres i głębia / kompletność perspektywy poznawczej i zależności	P6S_WG	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu i profilu kształcenia, a także zastosowanie praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej.
	Kontekst / uwarunkowania, skutki	P6S_WK	– fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji; – podstawowe ekonomiczne, prawne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działań związanych z nadaną kwalifikacją, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego. Podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości.
Umiejętności: absolwent potrafi	Wykorzystanie wiedzy / rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez: – właściwy dobór źródeł oraz informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, – dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT) - wykorzystać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać

			zadania typowe dla działalności zawodowej
	Komunikowanie się / odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	P6S_UK	<ul style="list-style-type: none"> – komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii – brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich – posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
	Organizacja pracy / planowanie i praca zespołowa	P6S_UO	<p>planować i organizować pracę – indywidualną oraz w zespole</p> <p>współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych, także interdyscyplinarnych</p>
	Uczenie się / planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób	P6S_UU	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do	Oceny / krytyczne podejście	P6S_KK	<p>krytycznej oceny posiadanej wiedzy</p> <p>uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu</p>
	Odpowiedzialność / wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego	P6S_KO	<p>wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego</p> <p>inicjowania działania na rzecz interesu publicznego</p> <p>myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy</p>
	Rola zawodowa / niezależność i rozwój etosu	P6S_KR	<p>odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, – dbałości o dorobek i tradycje zawodu

Objaśnienie oznaczeń:

- K** (przed podkreślnikiem)- kierunkowe efekty kształcenia
1 - studia pierwszego stopnia
W - kategoria wiedzy
U - kategoria umiejętności
K (za podkreślnikiem) - kategoria kompetencje społeczne

P6S_WG (poziom 6, wiedza – zakres/głębina)

P6S_WK (poziom 6, wiedza – kontekst/uwarunkowania)

P6S_UW (poziom 6, umiejętności – wykorzystanie wiedzy)

P6S_UK (poziom 6, umiejętności – komunikowanie się),

P6S_UO (poziom 6, umiejętności – organizacja i planowanie)

P6S_UU (poziom 6, umiejętności – uczenie się i planowanie go)

P6S_KK (poziom 6, kompetencje społeczne – krytyczna ocena wiedzy)

P6S_KO (poziom 6, kompetencje społeczne – odpowiedzialność za wypełnianie zobowiązań społecznych)

P6S_KR (poziom 6, kompetencje społeczne – odpowiedzialne pełnienie ról zawodowych)

01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol	Opis kierunkowych efektów kształcenia na kierunku <i>politologia</i> dla studiów I stopnia, profil praktyczny. Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku studiów <i>politologia</i> absolwent:	Odniesienie do efektów kształcenia dla drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji - poziom 6
WIEDZA		
K1_W01	Ma elementarną wiedzę o miejscu i znaczeniu politologii w relacji do pokrewnych dyscyplin naukowych w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych zorientowaną na zastosowanie praktyczne oraz o charakterze i specyfice przedmiotowej politologii.	P6S_WG

K1_W02	Zna podstawową terminologię w języku polskim używaną w politologii, oraz pokrewnych dyscyplinach.	P6S_WG
K1_W03	Ma uporządkowaną wiedzę i rozumie relacje (polityczne, gospodarcze, finansowe, społeczne) zachodzące między podstawowymi podmiotami polityki.	P6S_WG
K1_W04	Ma podstawową wiedzę o człowieku, jako podmiocie kreującym struktury i instytucje o charakterze społecznym, politycznym, prawnym i ekonomicznym, a także o jego działaniach w tych strukturach na poziomie państwa narodowego i w skali międzynarodowej.	P6S_WG
K1_W05	Ma usystematyzowaną wiedzę dotyczącą struktur i instytucji lokalnych, ich zasad funkcjonowania i organizacji politycznej.	P6S_WK
K1_W06	Ma podstawową wiedzę o funkcjonowaniu polskiego systemu politycznego oraz o cechach i specyfice systemów politycznych, innych państw.	P6S_WK
K1_W07	Ma wiedzę dotyczącą funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego oraz o cechach różnych typów kultury politycznej.	P6S_WK
K1_W08	Zna i rozumie główne etapy komunikowania politycznego i prowadzenia dyskursu politycznego.	P6S_WK
K1_W09	Posiada wiedzę z zakresu głównych doktryn politycznych, zwłaszcza tych, które oddziaływały na kierunki rozwoju społecznego	P6S_WG
K1_W10	Posiada podstawową wiedzę w zakresie nauk o prawie i administracji, nauk ekonomicznych, z zakresu zarządzania oraz zna właściwą dla nich terminologię.	P6S_WG
K1_W11	Ma podstawową wiedzę o historii politologii i rozwoju różnych koncepcji polityki.	P6S_WG
K1_W12	Zna warunki i formy uczestnictwa w życiu politycznym na różnych jego poziomach.	P6S_WG
K1_W13	Zna główne kierunki badań politologicznych i ich odniesienie do interdyscyplinarnego charakteru nauk społecznych	P6S_WG
K1_W14	Posiada wiedzę o sposobie funkcjonowania instytucji	P6S_WG/

	politycznych i prawnych zarówno krajowych jak i międzynarodowych.	WK
K1_W15	Rozumie mechanizmy przebiegu procesów decyzyjnych i podejmowania decyzji.	P6S_WG
K1_W16	Zna i rozumie podstawowe pojęcia za zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej.	P6S_WK
K1_W17	Zna metody, narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych, właściwe dla politologii i dyscyplin naukowych ze sfery nauk społecznych, pozwalające opisywać struktury i instytucje społeczne oraz procesy w nich i między nimi zachodzące.	P6S_WG
K1_W18	Ma podstawowa wiedzę z zakresu udzielania pierwszej pomocy medycznej oraz posługiwania się językiem migowym.	P6S_WG
K1_W19	Ma elementarną wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju oraz zasad tworzenia i rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości również na bazie wiedzy z innych dyscyplin.	P6S_WG
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Potrafi prawidłowo interpretować zachowania człowieka w grupie społecznej.	P6S_UW
K1_U02	Potrafi wykorzystać elementarną wiedzę teoretyczną z zakresu politologii i powiązanych z nią dyscyplin do analizowania genezy, przebiegu i konsekwencji konkretnych procesów i zjawisk politycznych, ekonomicznych, kulturowych, prawnych w wymiarze krajowym i międzynarodowym.	P6S_UW
K1_U03	Potrafi prognozować przebieg procesów i zjawisk społecznych, politycznych, ekonomicznych w wymiarze krajowym, europejskim, światowym z wykorzystaniem narzędzi i metod z dziedziny nauk społecznych.	P6S_UW
K1_U04	Posiada umiejętność analizy i interpretacji konkretnych norm prawnych, z uwzględnieniem prawa międzynarodowego publicznego i prawa europejskiego.	P6S_UW
K1_U05	Posiada podstawowe umiejętności rozumienia, formułowania i rozwiązywania problemów badawczych w zakresie politologii,	P6S_UW

	obejmujące dobór metod i narzędzi, ich analizy oraz opracowanie i prezentację wyników.	
K1_U06	Potrafi, wykorzystując różne źródła i techniki, pozyskiwać, selekcjonować i analizować informacje i dane potrzebne dla rozwiązania problemów badawczych oraz określonych zadań pojawiających się w życiu zawodowym.	P6S_UW
K1_U07	Potrafi w sposób spójny wypowiadać się w mowie i piśmie; posiada umiejętność przygotowania pracy pisemnej, prezentacji, spełniającej podstawowe kryteria opracowania o charakterze naukowym z zakresu politologii i powiązanych z nią dyscyplin takich jak: historia, prawo, administracja, nauki ekonomiczne i nauki o zarządzaniu.	P6S_UK
K1_U08	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę pod kierunkiem opiekuna naukowego.	P6S_UO
K1_U09	Potrafi prowadzić na poziomie podstawowym pracę badawczą pod kierunkiem opiekuna naukowego oraz posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi z wykorzystaniem różnych źródeł.	P6S_UK
K1_U10	Poprawnie stosuje poznaną podstawową terminologię w języku polskim używaną w politologii oraz dyscyplinach pokrewnych i prawidłowo definiuje pojęcia z tej dyscypliny.	P6S_UK
K1_U11	Potrafi posługiwać się podstawową wiedzą z zakresu funkcjonowania samorządu terytorialnego i wspólnot lokalnych oraz wykorzystać ją w praktyce.	P6S_UW
K1_U12	Potrafi samodzielnie zinterpretować rolę i działanie struktur ekonomicznych, społecznych i kulturowych współczesnego państwa.	P6S_UW
K1_U13	Umie określić cele istnienia, zasady działania, funkcje współczesnych państw.	P6S_UW
K1_U14	Potrafi wyjaśnić podstawowe zasady funkcjonowania państw demokratycznych, z uwzględnieniem roli i znaczenia kultury politycznej.	P6S_UW
K1_U15	Potrafi aktywnie i świadomie uczestniczyć w dyskursie	P6S_UK

	publicznym wykorzystując podstawowe techniki retoryczne.	
K1_U16	Umie analizować i oceniać procesy podejmowania decyzji politycznych, budowania strategii wyborczych oraz przewidywać ich konsekwencje, a także proponować rozwiązania konkretnych problemów.	P6S_UK
K1_U17	Potrafi porozumieć się językiem migowym na poziomie podstawowym.	P6S_UK
K1_U18	Potrafi udzielić pierwszej pomocy osobie poszkodowanej zwłaszcza przywrócić funkcjonowanie układu krążenia.	P6S_UW
K1_U19	Ma umiejętności językowe na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, ze szczególnym uwzględnieniem terminologii z zakresu politologii i nauk społecznych.	P6S_UK
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Posiada potrzebę ciągłego dokształcania zawodowego, rozwoju osobistego i poszerzania własnych horyzontów; wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia zgodnie z zaplanowanymi celami zawodowymi.	P6S_KR
K1_K02	Jest przygotowany do pełnienia różnych ról w ramach grup, organizacji czy instytucji oraz do aktywnego współdziałania z innymi na rzecz osiągnięcia wspólnie określonych celów społecznych (politycznych, gospodarczych, obywatelskich).	P6S_KO
K1_K03	Ma świadomość znaczenia i wykazuje zdolność do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i politycznym.	P6S_KO
K1_K04	Potrafi przygotować, opracować i przeprowadzić różnorodnego rodzaju projekty społeczne, obywatelskie z uwzględnieniem aspektów politycznych, ekonomicznych i prawnych takiego działania.	P6S_KO
K1_K05	Jest otwarty na zmiany opinii pod wpływem dostępnych danych i argumentów, jest świadomy istnienia etycznego zachowania i wymiaru badań naukowych.	P6S_KK
K1_K06	Potrafi efektywnie zorganizować własną pracę i krytycznie ocenić jej stopień zaawansowania.	P6S_KK

K1_K07	Potrafi uzupełniać wiedzę i formułować na podstawie dostępnej wiedzy sądy w ważnych sprawach społecznych i światopoglądowych.	P6S_KK
K1_K08	Jest przygotowany do pracy w instytucjach publicznych, prywatnych, organizacjach pozarządowych itp.	P6S_KR
K1_K09	Ma świadomość znaczenia profesjonalnego i etycznego podejścia do powierzonych zadań oraz przestrzegania zasad etyki zawodowej.	P6S_KR
K1_K10	Potrafi myśleć i działać kreatywnie i w sposób zorientowany na osiągnięcie oczekiwanych efektów.	P6S_KK
K1_K11	Ma poczucie odpowiedzialności za skutki prawne i finansowe swoich działań i decyzji oraz potrafi budować efektywną komunikację z otoczeniem.	P6S_KR
K1_K12	Potrafi efektywnie uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i kulturalnym korzystając z różnych mediów i różnych jego form.	P6S_KO
K1_K13	Jest w stanie efektywnie pracować w zespole.	P6S_KO

Matryca efektów kształcenia w Wyższej Szkole Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej w Chełmie

*na kierunku politologia
na studiach II stopnia
rok akademicki 2018/2019*

2. Zgodność efektów kształcenia z Polską Ramą Kwalifikacji

Efekty kształcenia na kierunku *politologia* studia II stopnia są zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji określoną w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 ze zm.) i charakterystykami drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziom 7, zawartymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. 2018 poz. 2218 ze zm.).

Część I. Charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji - poziom 7

Kategorie charakterystyki kwalifikacji	Kategorie opisowe /aspekty o podstawowym znaczeniu	Kod składnika opisu	Poziom 7
Wiedza: absolwent zna i rozumie	Zakres i głębia / kompletność perspektywy poznawczej i zależności	P7S_WG	w pogłębionym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu kształcenia, a także praktyczne zastosowanie tej wiedzy główne trendy rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych istotnych dla programu kształcenia

	Kontekst / uwarunkowania, skutki	P7S_WK	<p>fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji</p> <p>ekonomiczne, prawne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działań związanych z nadaną kwalifikacją, w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego</p> <p>podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości</p>
Umiejętności: absolwent potrafi	Wykorzystanie / wiedzy / rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P7S_UW	<p>wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy i innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych warunkach przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – właściwy dobór źródeł oraz informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy oraz twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji, – dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno- komunikacyjnych (ICT) <p>wykorzystywać posiadaną wiedzę, formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem politologia</p>
	Komunikowanie się / odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	P7S_UK	<p>komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców</p> <p>przewodzić debatę</p> <p>posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii</p>
	Organizacja pracy / planowanie i praca zespołowa	P7S_UO	<p>kierować pracą zespołu</p> <p>współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę w zespołach</p>

	Uczenie się / planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób	P7S_UU	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do	Oceny / krytyczne podejście	P7S_KK	krytycznej oceny odbieranych treści uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	Odpowiedzialność / wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego	P7S_KO	wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego inicjowania działania na rzecz interesu publicznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
	Rola zawodowa / niezależność i rozwój etosu	P7S_KR	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym: – rozwijania dorobku zawodu – podtrzymywania etosu zawodu, – przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad

Objaśnienie oznaczeń:

- K** (przed podkreślnikiem) – kierunkowe efekty kształcenia
2 – studia drugiego stopnia
W – kategoria wiedzy
U – kategoria umiejętności
K (za podkreślnikiem) – kategoria kompetencje społeczne

P7S_WG (poziom 7, wiedza – zakres/głębina),

P7S_WK (poziom 7, wiedza – kontekst/uwarunkowania),

P7S_UW (poziom 7, umiejętności – wykorzystanie wiedzy),

P7S_UK (poziom 7, umiejętności – komunikowanie się),
P7S_UO (poziom 7, umiejętności – organizacja i planowanie),
P7S_UU (poziom 7, umiejętności – uczenie się i planowanie go),
P7S_KK (poziom 7, kompetencje społeczne – krytyczna ocena wiedzy),
P7S_KO (poziom 7, kompetencje społeczne – odpowiedzialność za wypełnianie zobowiązań społecznych),
P7S_KR (poziom 7, kompetencje społeczne – odpowiedzialne pełnienie ról zawodowych).

01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol	Opis kierunkowych efektów kształcenia na kierunku <i>politologia</i> dla studiów II stopnia, profil praktyczny. Po ukończeniu studiów drugiego stopnia na kierunku studiów <i>politologia</i> absolwent:	Odniesienie do efektów kształcenia dla drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji - poziom 7
WIEDZA		
K2_W01	ma pogłębioną wiedzę o miejscu i znaczeniu politologii w powiązaniu z pokrewnymi dyscyplinami naukowymi w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych oraz o charakterze i specyfice przedmiotowej politologii.	P7S_WG
K2_W02	ma pogłębioną wiedzę i rozumie relacje (polityczne, gospodarcze, finansowe, społeczne) zachodzące między różnymi podmiotami polityki.	P7S_WG
K2_W03	ma rozszerzoną wiedzę o człowieku, jako podmiocie kreującym struktury i instytucje o charakterze społecznym, politycznym, prawnym i ekonomicznym, a także o jego działaniach w tych strukturach na poziomie państwa narodowego i w skali międzynarodowej.	P7S_WG
K2_W04	Ma pogłębioną wiedzę odnośnie struktur i instytucji politycznych i społecznych, ich zasad funkcjonowania	P7S_WG/ WK

	i organizacji politycznej.	
K2_W05	Ma poszerzoną wiedzę o zmianach i funkcjonowaniu systemów politycznych, innych państw, zwłaszcza państw Europy Środkowej i Wschodniej.	P7S_WG/ WK
K2_W06	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą poglądów na temat instytucji politycznych i ich historii oraz zmian jakimi podlegały oraz zna rządzące tymi zmianami prawidłowości.	P7S_WG/ WK
K2_W07	Ma poszerzoną wiedzę na temat procesu komunikowania politycznego i decydowania politycznego.	P7S_WG/ WK
K2_W08	Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu metodologii badań politycznych, w tym metod i narzędzi opisu, pozyskiwania danych oraz ich interpretacji.	P7S_WG
K2_W09	Posiada pogłębioną wiedzę w zakresie nauk o prawie, zwłaszcza prawa europejskiego, systemu ochrony praw człowieka w Europie oraz zasad nowoczesnej dyplomacji.	P7S_WG
K2_W10	Ma poszerzoną wiedzę na temat wybranych kategorii więzi społecznych, również w sferze stosunków wyznaniowych i etnicznych.	P7S_WG
K2_W11	Zna warunki i formy uczestnictwa w życiu politycznym i społecznym na różnych jego poziomach.	P7S_WG
K2_W12	Posiada poszerzoną wiedzę na temat kierunków badań politologicznych w odniesieniu do interdyscyplinarnego charakteru nauk społecznych.	P7S_WG
K2_W13	Rozumie mechanizmy przebiegu procesów decyzyjnych i podejmowania decyzji.	P7S_WG
K2_W14	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady ze sfery ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej.	P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
K2_U01	Potrafi prawidłowo interpretować i wyjaśniać zachowania człowieka w grupie społecznej oraz więzi w niej występujące.	P7S_UW

K2_U02	Potrafi wykorzystać pogłębioną wiedzę teoretyczną z zakresu politologii i powiązanych z nią dyscyplin do analizowania genezy, przebiegu i konsekwencji konkretnych procesów i zjawisk politycznych, ekonomicznych, kulturowych, prawnych w wymiarze krajowym i międzynarodowym oraz potrafi formułować własne opinie i dobierać krytycznie dane i metody analiz.	P7S_UW
K2_U03	Potrafi prognozować i modelować przebieg złożonych procesów i zjawisk społecznych, politycznych, ekonomicznych w wymiarze krajowym, europejskim, światowym z wykorzystaniem zaawansowanych narzędzi i metod z dyscypliny politologii i nauk społecznych w tym psychologii.	P7S_UW
K2_U04	Posiada pogłębioną umiejętność krytycznej analizy i interpretacji konkretnych norm prawnych, z uwzględnieniem prawa europejskiego, systemu ochrony praw człowieka w Europie oraz prawa dyplomatycznego.	P7S_UW
K2_U05	Posiada umiejętność formułowania i rozwiązywania problemów badawczych w zakresie politologii, obejmujące dobór metod i narzędzi ich analizy oraz opracowanie i prezentację wyników.	P7S_UW
K2_U06	Potrafi, wykorzystując wiedzę teoretyczną oraz różne źródła i techniki, pozyskiwać, selekcjonować i analizować szczegółowe informacje, dane potrzebne dla samodzielnego rozwiązania problemów badawczych oraz określonych zadań pojawiających się w życiu zawodowym.	P7S_UW
K2_U07	Potrafi samodzielnie proponować rozwiązania konkretnych problemów badawczych z zakresu politologii z pokrewnymi dyscyplinami naukowymi w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych.	P7S_UK
K2_U08	Posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych i politycznych, oraz dokonania pogłębionej o teoretyczne podstawy oceny tych zjawisk w sferze	P7S_UK

	politologii przy zastosowaniu metod badawczych.	
K2_U09	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych w języku polskim i prowadzić samodzielnie pracę badawczą pod kierunkiem opiekuna naukowego oraz posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi.	P7S_UK
K2_U10	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania prezentacji i wystąpień ustnych w języku polskim w zakresie politologii oraz innych dyscyplin z zakresu nauk społecznych.	P7S_UK
K2_U11	Ma umiejętności językowe na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, ze szczególnym uwzględnieniem terminologii z zakresu politologii i nauk społecznych.	P7S_UK
K2_U12	Potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie.	P7S_UU
K2_U13	Potrafi kierować pracą zespołu.	P7S_UU
K2_U14	Potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę w zespołach.	P7S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2_K01	Posiada potrzebę ciągłego doskonalenia zawodowego, rozwoju osobistego i poszerzania własnych horyzontów; wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia zgodnie z zaplanowanymi celami zawodowymi.	P7S_KR
K2_K02	Jest przygotowany do pełnienia różnych ról w ramach grup, organizacji czy instytucji oraz do aktywnego współdziałania z innymi na rzecz osiągnięcia wspólnie określonych celów społecznych (politycznych, gospodarczych, obywatelskich) i wykonywania związanych z nimi zadań.	P7S_KO
K2_K03	Ma świadomość znaczenia i wykazuje zdolność do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i politycznym	P7S_KO
K2_K04	Potrafi samodzielnie i w zespole przygotować, opracować i przeprowadzić różne projekty społeczne, obywatelskie z uwzględnieniem aspektów politycznych, ekonomicznych i prawnych takiego działania.	P7S_KO

K2_K05	Jest otwarty na zmiany opinii pod wpływem dostępnych danych i argumentów, jest świadomy istnienia etycznego zachowania i wymiaru badań naukowych.	P7S_KK
K2_K06	Potrafi efektywnie zorganizować własną pracę i pracę innych, prawidłowo określić priorytety służące realizacji zadania i krytycznie ocenić jej stopień zaawansowania.	P7S_KK
K2_K07	Potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności oraz formułować na podstawie dostępnej wiedzy samodzielne i krytyczne sądy w ważnych sprawach społecznych.	P7S_KK
K2_K08	Jest przygotowany do aktywnej i twórczej pracy w instytucjach publicznych, prywatnych, organizacjach pozarządowych również na stanowiskach kierowniczych.	P7S_KO
K2_K09	Ma pogłębioną świadomość znaczenia profesjonalnego i etycznego podejścia do powierzonych zadań oraz przestrzegania zasad etyki zawodowej.	P7S_KR
K2_K10	Potrafi myśleć i działać kreatywnie i w sposób zorientowany na osiągnięcie oczekiwanych efektów.	P7S_KK
K2_K11	Ma poczucie odpowiedzialności za skutki prawne i finansowe swoich działań i decyzji oraz potrafi budować efektywną komunikację z otoczeniem.	P7S_KR
K2_K12	Jest w stanie efektywnie pracować w zespole oraz nim kierować.	P7S_KO

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Elżbieta Sawa-Czajka	doktor, Rektor WSSMiKS
Jan Bromski	doktor, Dziekan Wydziału Nauk Społecznych
Aneta Radomska	magister, Kierownik Dziekanatu
Agnieszka Dżaman	magister inżynier, Pracownik Dziekanatu

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Prezentacja uczelni	22
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	23
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	23
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	28
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	34
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	42
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	52
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	55
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	56
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	58
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	60
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	61
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	62
Część III. Załączniki - w formie elektronicznej	

Prezentacja uczelni

Wyższa Szkoła Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej w Chełmie (WSSMiKS) rozpoczęła działalność w 2004 roku, jest wpisana pod numerem 300 do rejestru uczelni niepublicznych i związków uczelni niepublicznych.

W 2011 roku uczelnia otrzymała pozytywną decyzję Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dotyczącą prowadzenia studiów II stopnia na kierunku politologia.

Obecnie uczelnia posiada uprawnienia do prowadzenia kształcenia na kierunkach I stopnia: administracja, bezpieczeństwo narodowe, politologia, pedagogika, na studiach II stopnia na kierunkach pedagogika i politologia oraz na jednolitych studiach magisterskich na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. W roku akademickim 2020/2021 nie uruchomiono kształcenia na kierunku politologia studia I stopnia ze względu na niewielką ilość kandydatów zainteresowanych tym poziomem studiów. Uczelnia na kierunku politologia w roku akademickim 2020/2021 prowadzi kształcenie na studiach niestacjonarnych II stopnia. Na przełomie lat akademickich 2019/2020 i 2020/2021 nastąpiły zmiany kadry zarządzającej Uczelni - powołano nową Rektor – dr Elżbietę Sawę – Czajkę i Dziekana Wydziału Nauk Społecznych – dr. Jana Bromskiego. Stosunkowo krótki czas, jaki upłynął od zmian personalnych, wykorzystano na dokonanie przeglądu działalności Uczelni oraz wprowadzenie zmian organizacyjnych, mających na celu wzrost jakości kształcenia oraz dostosowanie działalności Uczelni do sytuacji pandemicznej. Podjęte działania pozwoliły na przeprowadzenie udanej rekrutacji i uruchomienie zajęć dydaktycznych w planowanym terminie. Początkowo planowano zajęcia hybrydowe, ale sytuacja epidemiczna wymusiła w pełni zdalną organizację zajęć, które odbywają się za pośrednictwem platformy Microsoft Teams.

Obecnie realizowany jest program restrukturyzacyjny, w ramach którego wprowadzono organizację stałych komisji czuwających nad jakością kształcenia w uczelni i efektywniejszą organizację praktyk zawodowych, rozwija się również umiędzynarodowienie uczelni m.in. poprzez współpracę z uczonymi z zagranicy, którzy przy wykorzystaniu technologii informacyjnych, mogą prowadzić zajęcia dydaktyczne w WSSMiKS.

Uczelnia dysponuje nowoczesną bazą dydaktyczną, w tym także sprzętem komputerowym, a ponadto zorganizowała sprawny system kształcenia na odległość.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz jej polityką jakości, mieszczą się w dziedzinie nauk społecznych – dyscyplinie nauki o polityce i administracji, uwzględniają nowe dokonania i postęp w dziedzinach i działalności zawodowej, do której przygotowani są absolwenci kierunku. Kształcenie na kierunku politologia w Wyższej Szkole Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej (dalej WSSMiKS) jest zorientowane na zmiany na regionalnym rynku pracy i na potrzeby otoczenia gospodarczo-społeczno-kulturowego. Koncepcja kształcenia została określona i jest stale modyfikowana we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi m.in. na podstawie analizy oferowanych praktyk i statystyk dotyczących absolwentów wyższych uczelni Lubelszczyzny oraz w kontakcie z interesariuszami wewnętrznymi.

Wyższa Szkoła Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej w Chełmie prowadzi działalność dydaktyczną i naukową w zakresie nauk społecznych. Kształci studentów uwzględniając wymagania stawiane absolwentom przez rynek pracy, odpowiadając na wyzwania edukacyjne współczesnego społeczeństwa. Dla podniesienia jakości kształcenia WSSMiKS stale poszerza i aktualizuje programy studiów, treści kształcenia oraz rozwija badania naukowe. Oferuje różne formy i tryby studiowania, a także stwarza studentom możliwość studiowania w ramach indywidualnej organizacji studiów. WSSMiKS funkcjonuje na poziomie lokalnym, regionalnym, międzynarodowym, zapewnia dostęp do aktualnej wiedzy i odpowiednią rangę dyplomu.

Studia politologiczne adresowane są do osób zainteresowanych pracą w instytucjach społecznych oraz politycznych miasta, regionu i kraju. Oferowane specjalności kształcą umiejętności społeczne, a także pozwalają zdobyć wiedzę i praktykę z zakresu administracji państwowej i samorządowej. Oferowane specjalności dają również kompetencje w zakresie komunikacji społecznej i współpracy transgranicznej, a także bezpieczeństwa w ujęciu lokalnym, regionalnym i uniwersalnym.

Kształcenie w zakresie politologii jest odpowiedzią na deklarowane potrzeby społeczne związane z rozwojem miasta i regionu oraz zapotrzebowaniem na specjalistów rozumiejących i mających praktyczne umiejętności w zakresie kontaktów z inwestorami krajowymi i zagranicznymi oraz świadomych korzyści, ale również zagrożeń, wynikających z przygranicznego położenia miasta.

Ważnym elementem wykorzystywanym w promocji miasta jest świadomość wielokulturowej przeszłości historycznej oraz jej wpływ na współczesne możliwości miasta. Dlatego ważne znaczenie ma współpraca ze Stowarzyszeniem Roczniak Chełmski, co pozwala studentom poznać i ugruntować wiedzę z wymienionego zakresu. Przekłada się to na możliwości pozyskiwania inwestorów i wspierania kulturalnego rozwoju miasta we współpracy z jego byłymi mieszkańcami.

Absolwenci kierunku politologia zarówno pierwszego jak i drugiego stopnia często prowadzą własną działalność biznesową, zazwyczaj w branżach związanych z przygranicznym położeniem regionu sprzyjającym wymianie handlowej, prowadzą agencje celne, kierują instytucjonalną współpracą transgraniczną i w zakresie międzynarodowego partnerstwa miast. Ukończone przez nich studia politologiczne w specjalnościach administracyjnych i transgranicznych dają im dodatkowe umiejętności praktyczne i wiedzę teoretyczną pozwalającą z sukcesem odnaleźć się na rynku pracy.

Sylwetka absolwenta

Przyjęta koncepcja kształcenia jest dostosowana do potrzeb regionu przygranicznego, a analiza zmieniającej się sytuacji społecznej i zapotrzebowania na określonych specjalistów znajduje odzwierciedlenie w proponowanych specjalnościach jak wprowadzona w roku akademickim 2020/2021 specjalność Polityka bezpieczeństwa państwa na studiach II stopnia, która cieszy się dużym zainteresowaniem ze względu na nowe potrzeby regionu związane z Wojskami Obrony Terytorialnej i zrestrukturyzowaną jednostką wojskową w Chełmie. Stale istniejące zapotrzebowanie na pracowników administracji różnych szczebli uzasadnia istnienie specjalności związanej z administracją publiczną.

W tym zakresie uczelnia stara się czerpać wzorce z dobrych praktyk innych polskich i zagranicznych organizacji, które działają w podobnych przygranicznych regionach np. Estonia (*Tamres* – Tartu, Narwa).

Dużą wagę uczelnia przywiązuje do praktyk zawodowych, które są częścią programu kształcenia i są realizowane w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku politologia (biura poselsko-senatorskie, administracja, firmy międzynarodowe logistyczne i spedycyjne, fundacje transgraniczne). W roku akademickim 2020/2021 uczelnia kształci studentów na kierunku politologia na studiach niestacjonarnych II stopnia.

Cel studiów I stopnia - profil praktyczny

- Przekazanie wiedzy z zakresu *politologii*, gdzie podstawę stanowi ogólna wiedza ze sfery nauk społecznych oraz ukształtowanie krytycznej świadomości podstaw teoretycznych analizowanych procesów społecznych, politycznych, ekonomicznych na tle historycznym oraz umiejętności ich pogłębionego opisu.
- Praktyczne przygotowanie absolwentów do podjęcia pracy i rozwijania kariery w sferze publicznej w strukturach partyjnych, organizacjach społecznych, administracji publicznej rządowej i samorządowej, środkach masowego przekazu, w jednostkach odpowiedzialnych za komunikację społeczną, na stanowiskach w administracji Unii Europejskich i polskich instytucjach współpracujących z unijnymi odpowiednikami, w służbach granicznych i celnych.
- Kształtowanie kreatywności, profesjonalnego podejścia, zaangażowania, poczucia odpowiedzialności w środowisku pracy, w otoczeniu oraz ukształtowania wrażliwości etycznej absolwenta.
- Uświadomienie potrzeby uczenia się przez całe życie, rozwoju osobowego oraz rozwinięcia umiejętności zdobywania wiedzy i uczenia się.
- Przygotowanie do kontynuacji edukacji na studiach drugiego stopnia oraz studiach podyplomowych.

Ogólny opis efektów uczenia się

Absolwent studiów I stopnia na kierunku *politologia* posiada m. in:

- Ogólną wiedzę interdyscyplinarną z dziedziny kształcenia w zakresie nauk humanistycznych a przede wszystkim nauk społecznych, w tym głównie dyscyplin prawo, ekonomia, stosunki międzynarodowe, europeistyka oraz ma wiedzę szczegółową z zakresu *politologii*.
- Rozumie i umie dokonać analiz procesów społecznych i politycznych zachodzących w skali regionalnej, państwowej i lokalnej, a także uwarunkowania społeczne i prawne leżące u podstaw struktur i instytucji społecznych.
- Rozumie uwarunkowania integracji europejskiej, a także zna genezę, zasady funkcjonowania Unii Europejskiej i prowadzonych polityk.
- Potrafi prawidłowo posługiwać się podstawową terminologią z zakresu *politologii*.

- Posiada umiejętność krytycznego podejścia do wiedzy i jej praktycznego wykorzystania do opisu oraz analizy procesów i zjawisk z zakresu *politologii*.

- Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i politycznym.

- Jest przygotowany do pracy w administracji rządowej i samorządowej, instytucjach i organizacjach krajowych i międzynarodowych i potrafi zachowywać się w sposób profesjonalny i etyczny w pracy zawodowej i działalności publicznej.

- Potrafi monitorować i stosować procedury ewaluacyjne w sferze zjawisk i procesów politycznych.

- Jest przygotowany do podjęcia kształcenia na studiach drugiego stopnia, a także podnoszenia kwalifikacji na studiach podyplomowych.

Cele studiów II stopnia

Przekazanie pogłębionej wiedzy z zakresu politologii, gdzie podstawę stanowi ogólna wiedza ze sfery nauk społecznych oraz ukształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów społecznych, politycznych, ekonomicznych na tle historycznym oraz umiejętności ich pogłębionego opisu.

- Praktyczne przygotowanie absolwentów do podjęcia pracy i rozwijania kariery lidera w sferze publicznej, strukturach partyjnych, organizacjach społecznych, kariery kierowniczej w administracji publicznej rządowej i samorządowej, środkach masowego przekazu, w jednostkach odpowiedzialnych za komunikację społeczną, na stanowiskach kierowniczych w administracji Unii Europejskiej i polskich instytucjach współpracujących z unijnymi odpowiednikami, w służbach granicznych i celnych.

- Praktyczne przygotowanie do pełnienia roli zawodowych polityków i działaczy politycznych oraz społecznych.

- Kształtowanie kreatywności, profesjonalnego podejścia, zaangażowania, poczucia odpowiedzialności w środowisku pracy, w otoczeniu oraz ukształtowania wrażliwości etycznej absolwenta, zwłaszcza w pełnieniu funkcji publicznych.

- Uświadomienie potrzeby uczenia się przez całe życie, rozwoju osobowego oraz rozwinięcia umiejętności zdobywania wiedzy i uczenia się, a także samodoskonalenia.

- Przygotowanie do kontynuacji edukacji na studiach trzeciego stopnia oraz studiach podyplomowych.

- Zachęcenie do podjęcia kariery naukowej i dydaktycznej.

Ogólny opis efektów uczenia się

Absolwent studiów II stopnia na kierunku politologia posiada:

- Pogłębioną wiedzę interdyscyplinarną z dziedziny kształcenia w zakresie nauk społecznych i humanistycznych oraz ma pogłębioną wiedzę szczegółową z zakresu politologii.
- Rozumie i umie dokonać pogłębionej analizy procesów społecznych i politycznych zachodzących w skali regionalnej, państwowej i lokalnej, a także rozumie i potrafi ocenić uwarunkowania społeczne i prawne leżące u podstaw struktur i instytucji społecznych.
- Rozumie uwarunkowania integracji, kultury, cywilizacji europejskiej.
- Potrafi prawidłowo posługiwać się szczegółową terminologią z zakresu politologii.
- Posiada umiejętność krytycznego podejścia do wiedzy i jej praktycznego wykorzystania do pogłębionego opisu oraz analizy procesów oraz zjawisk z zakresu politologii.
- Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i politycznym, w tym pełnienia funkcji lidera.
- Jest przygotowany do pracy na stanowiskach kierowniczych w administracji rządowej, samorządowej, instytucjach i organizacjach krajowych oraz międzynarodowych. Potrafi zachowywać się w sposób profesjonalny i etyczny w pracy zawodowej oraz działalności publicznej.
- Potrafi samodzielnie monitorować i stosować procedury ewaluacyjne w sferze zjawisk i procesów politycznych.
- Jest przygotowany do podjęcia kształcenia na studiach trzeciego stopnia, a także podnoszenia kwalifikacji na studiach podyplomowych.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją kształcenia na profilu praktycznym prowadzonym w uczelni oraz z celami kształcenia. Są zgodne z odpowiednim poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji – szóstym – dla studiów I stopnia i siódmym dla studiów II stopnia. Efekty uczenia się są zgodne ze stanem wiedzy stosowanej w dziedzinie nauk społecznych i dyscyplinie nauka o polityce i administracji, do której głównie jest przyporządkowany kierunek politologia. Efekty uczenia się są również odpowiednie i zgodne ze stanem praktyki obowiązującym na rynku pracy dostępnym i właściwym dla realizowanego kierunku studiów. Są również specyficzne i dostosowane do rynku pracy w regionie przygranicznym.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Treści kształcenia na kierunku politologia I. i II. stopnia są komplementarne z kierunkowymi efektami uczenia się uzyskiwanymi w trzech obszarach: wiedzy, umiejętności i kompetencji. Stopień realizacji poszczególnych efektów jest zależny od zakresu przedmiotu, w ramach którego dany efekt jest uzyskiwany. Kierunkowe efekty kształcenia na obu poziomach zawierają treści zasadnicze dla uzyskiwania efektów kształcenia na kierunku politologia na obu poziomach kształcenia w zakresie wiedzy, kompetencji i umiejętności typowych i charakterystycznych dla zakresu nauk o polityce. Celem kierunkowych treści kształcenia jest również komplementarność i uniwersalność kształcenia, w celu jak najlepszego przygotowania absolwentów kierunku politologia I i II stopnia do wyzwań współczesnego rynku pracy oraz zadań i funkcji społecznych, które będą pełnić w życiu zawodowym i społecznym. Tym samym realizują normy i zasady jak również aktualny stan praktyki dla zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku politologia.

Priorytetowy dla koncepcji kształcenia w WSSMiKS jest taki dobór metod kształcenia, aby realizowały potrzeby i oczekiwania studentów, łącząc w sobie czynniki motywujące, kształcące oraz aktywizujące. W tym celu umożliwiamy studentom dostęp do praktyk i dodatkowych zajęć teoretycznych umożliwiających osiągnięcie jak najlepszych wyników w nauce, kształtowanie postaw obywatelskich oraz ugruntowanie potrzeby ustawicznego doskonalenia się i kształcenia. Służą temu m.in. tematyczne webinaria organizowane przez uczelnię i dostępne na jej stronie internetowej. Ważnym elementem jest również zapewnienie studentom aktywnych metod kontaktu z językami obcymi poprzez Konwersatorium prowadzone w języku angielskim oraz dodatkowe wykłady w językach obcych. Tym samym treści programowe są zarówno specyficzne jak i kompleksowe dla różnego typu zajęć w programach studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Kształtowane i wzmacniane są przede wszystkim przez przedmioty kierunkowe, jednocześnie w programie studiów wprowadzone zostały przedmioty, których celem jest skupienie szczególnej uwagi na treściach i zagadnieniach dotyczących sfery praktycznej przyszłej działalności absolwentów poprzez realizację przedmiotów specjalnościowych w wymiarze pozwalającym osiągnąć zadowalające efekty uczenia się oraz skorelowane z nimi praktyki zawodowe w przewidzianym prawem wymiarze na obu stopniach kształcenia. Jednocześnie zapewniono realizację przedmiotów teoretycznych z dziedziny nauk

społecznych jak Metodologia badań politologicznych Teoria polityki, szczególną uwagę zwraca się także na ochronę własności intelektualnej na każdym etapie kształcenia. Zajęcia dotyczące sfery naukowej to seminaria dyplomowe na I i II stopniu studiów. Ich celem jest przygotowanie studenta do podjęcia działalności naukowej oraz praktycznego poznania zasad przygotowywania wystąpień i prac naukowych.

W roku akademickim 2020/2021, w związku z pandemią, wszystkie zajęcia są prowadzone z zastosowaniem technik kształcenia na odległość. Zajęcia odbywają się na platformie Microsoft Teams, a dodatkowe webinaria na platformie WebinarJAM.

WSSMiKS uwzględnia w ofercie edukacyjnej zróżnicowane potrzeby grupowe i indywidualne studentów i interesariuszy zewnętrznych. Widoczne jest to przede wszystkim na poziomie programów studiów, które przygotowywane i modyfikowane są z uwzględnieniem oczekiwań studentów, głównie w zakresie proponowanych specjalności, dostosowanych do rynku pracy. Indywidualizacja kształcenia następuje poprzez możliwość wyboru proponowanych specjalności na studiach I i II stopnia oraz przez wybór seminariów dyplomowych, i praktyk zawodowych.

Obecnie proces kształcenia na odległość w stopniu bardzo znacznym realizuje zróżnicowane potrzeby studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami poprzez umożliwienie uczestniczenia w zajęciach bez konieczności przemieszczania się do uczelni. Ułatwia to również indywidualną organizację pracy oraz, poprzez bezpośredni kontakt z wykładowcami przy pomocy komunikatorów, realizację indywidualnych ścieżek kształcenia z wykorzystywaniem zróżnicowanych możliwości internetu. Do studentów i interesariuszy zewnętrznych są adresowane dodatkowe możliwości kształcenia, np. w zakresie obsługi dronów, a także webinaria tematyczne, których zapis dostępny jest na stronie internetowej uczelni.

Szczegółowe rozwiązania dotyczące studiów realizują kolejno: program studiów dla kierunku politologia I. i II. stopnia i plany zajęć dla kolejnych lat studiów. W uczelni prowadzone są studia niestacjonarne, w roku akademickim 2020/2021 - wyłącznie na studiach II stopnia. Zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się w cyklu co 2 tygodnie w soboty i niedziele. W semestrze zimowym roku akademickiego 2020/2021 na kierunku politologia studia niestacjonarne II stopnia odbywają się w dniach: 2020 rok: 17-18 października; 7-8 listopada; 21-22 listopada; 5-6 grudnia; 19-20 grudnia; 2021 rok: 16-17 stycznia; 30-31 stycznia; 6-7 lutego. W semestrze letnim roku akademickiego 2020/2021 na kierunku politologia studia niestacjonarne II stopnia odbywają się w dniach: 13-14 marca; 27-28 marca; 17-18 kwietnia; 8-9 maja; 22-23 maja; 5-6 czerwca; 19-20 czerwca; 26-27 czerwca

2021 roku. Organizacja roku akademickiego jest dostępna w BIP na stronie internetowej uczelni.

W uczelni obowiązuje następujący system ocen: 5,0 – bardzo dobry, 4,5 – dobry plus, 4,0 – dobry, 3,5 – dostateczny plus, 3,0 – dostateczny, 2,0 – niedostateczny.

Struktura ocen w roku akademickim 2019/2020 przedstawiała się następująco:

Struktura ocen w roku akademickim 2019/2020

Ocena	Semestr zimowy 2019/2020	Semestr letni 2019/2020
	%	%
5 (bdb)	35,6	47,5
4,0 (db) i 4,5 (db plus)	39,6	33,5
3 dst i 3,5 (dst plus)	24	18,7
2,0 (ndst)	0,6	0,2

Zajęcia realizowane są w grupach zajęciowych, dostosowanych do tematyki przedmiotów z zachowaniem tradycyjnego podziału na wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, seminaria i lektoraty. Plany zajęć są układane w taki sposób, aby zarówno studenci jak i pracownicy uczelni efektywnie wykorzystywali czas oraz mogli realizować odpowiednio - plany indywidualne i badania naukowe. Czas przeznaczony na sprawdzanie efektów uczenia się i ich ocenę umożliwia pełną weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz poinformowanie studentów o uzyskanych efektach.

Metody kształcenia są różne i specyficzne, realizowane w celu osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się przez studentów. Dobór tych metod uwzględnia najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej dla danego kierunku i poziomu kształcenia. Staramy się również dobierać właściwe środki wspomagające i narzędzia dydaktyczne zarówno stymulujące do aktywności i samodzielności w procesie zdobywania wiedzy jak również ułatwiające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Elementem tego procesu jest także umożliwianie studentom osiągnięcia na studiach I stopnia poziomu kompetencji językowych B2, a na studiach II stopnia, poprzez dobór specyficznych metod kształcenia – aktywizującego Konwersatorium w języku angielskim – osiągnięcie poziomu B2+.

Plany zajęć i przydział sal do nich opracowują pracownicy Dziekanatu. Celem jest taki sposób dostosowania organizacji procesu kształcenia, aby zostały w pełni zrealizowane zakładane efekty uczenia się. Dotyczy to również liczebności grup studenckich, które są dobierane do rodzaju zajęć. Najmniej liczne grupy są na seminariach dyplomowych –

do 18 osób. Studenci mają dostęp, na stronie uczelni, zarówno do informacji o organizacji roku akademickiego jak i do semestralnych planów zajęć oraz, w stosownym czasie, do harmonogramu sesji egzaminacyjnych.

Praktyki zawodowe stanowią integralną część procesu kształcenia na kierunku politologia na studiach I i II stopnia. Praktyki podlegają ocenie merytorycznej Koordynatora praktyk. Obecnie jesteśmy w trakcie organizowania Centrum Zawodowej Aktywizacji Studentów, którego zadaniem będzie organizacja i nadzór nad praktykami i aktywizacją zawodową studentów. Praktyki na studiach I stopnia wymagają obecnie - na podstawie Stanowiska interpretacyjnego nr 3/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 21 maja 2020 roku - 960 godzin akademickich (720 godzin zegarowych), na studiach II stopnia – 480 godzin akademickich (360 godzin zegarowych). W uczelni wszystkie zajęcia są prowadzone w bezpośrednim kontakcie z wykładowcami, obecnie na platformie Microsoft Teams. Zajęcia realizowane są zgodnie z programem studiów w formie wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów i seminariów.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów:

- ponad 30 % punktów ECTS studenci otrzymują za zajęcia do wyboru,
- zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne realizowane są w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. Szczegółowe informacje znajdują się w załączniku 1, tab. 3 i 4.

**Formy zajęć w WSSMiKS na studiach II stopnia w roku akademickim 2020/2021 –
liczba godzin**

Wykłady	Ćwiczenia	Konwersatoria	Seminaria	Praktyki
95	155	285	60	480 (akademickie) 360 (zegarowe)

**Formy zajęć w WSSMiKS na studiach I stopnia w roku akademickim realizowanym
do końca roku akademickiego 2019/2020– liczba godzin**

Wykłady	Ćwiczenia	Konwersatoria	Seminaria	Praktyki
145	300	336	45	480

Praktyki zawodowe w uczelni realizowane są zgodnie z regulaminem praktyk w WSSMiKS. Obecnie nie prowadzimy studiów I stopnia. Na studiach II stopnia w roku akademickiego 2019/2020 to 500 godzin. Od roku akademickiego 2020/2021 - 360 godzin zegarowych (480 godzin akademickich), zgodnie ze Stanowiskiem interpretacyjnym nr 3/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 21 maja 2020 roku.

Uczelnia w 2020 roku podpisała umowy o organizację praktyk z różnymi instytucjami na terenie miasta i w regionie, m.in. z:

- Wschodnią Agencją Rozwoju Sp. z o.o. w Lublinie,
- Stowarzyszeniem Rozwoju Aktywności Społecznej w Chełmie,
- Stowarzyszeniem Inicjatywa Obywatelska Nasz Chełm,
- Niemiecko-Polską Fundacją Nowa Energia,
- Williams Sp. z o.o. w Chełmie,
- Europejskie Centrum Inicjatyw Transgranicznych w Lublinie,
- Parkiem Wodnym w Chełmie,
- Polską Kancelarią Pomocy Kryzysowej w Warszawie,
- Uczelnia została również zgłoszona do programu Narodowego Funduszu Zdrowia dotyczącego praktyk studenckich wspierających szczepienia przeciwko Covid19 poprzez obsługę infolinii dotyczącej szczepień.

Podpisane w 2020 roku umowy o praktyki dają ponad 60 miejsc praktyk rocznie.

Celem praktyk zawodowych jest poznanie specyfiki pracy w różnych instytucjach/organizacjach związanych z kierunkiem studiów, wykształcenie umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej zdobytej w trakcie studiów w działalności praktycznej (integracja wiedzy teoretycznej z praktyką), zdobycie praktycznej wiedzy związanej z kierunkiem kształcenia, poznanie własnych możliwości na rynku pracy, nawiązanie kontaktów zawodowych, umożliwiających wykorzystanie ich w momencie przygotowywania pracy dyplomowej oraz poszukiwania pracy.

Miejsca praktyk w latach 2017-2020 – studia I stopnia:

- Starostwo Powiatowe w Chełmie,
- Agencja Celną w Chełmie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Parczewie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie,
- Jednostka Wojskowa w Chełmie.

Miejsca praktyk w latach 2017-2020- studia II stopnia:

- Urząd Gminy Kamień,
- Przygraniczne Centrum Kultury i Rekreacji w Dołhobyczowie,
- Komenda Powiatowa państwowej Straży Pożarnej w Łęcznej,
- Starostwo Powiatowe w Chełmie,
- Wojskowy Oddział Gospodarczy,
- Biuro Poselskie Beaty Mazurek,
- Urząd Miasta Chełm.

Treści programowe praktyk, ich wymiar, umiejscowienie praktyk w planie studiów i przyporządkowana im ilość punktów ECTS oraz dobór miejsc praktyk zapewniają osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się i są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do innych zajęć. Metody weryfikacji i oceny osiągania efektów uczenia się oraz sposób dokumentowania praktyk umożliwiają poprawną ich ewaluację i ocenę osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się. Koordynator praktyk posiada właściwe kompetencje i doświadczenie pozwalające dokonać kompleksowej oceny każdego z zakładanych efektów uczenia się. Instytucje, w których odbywają się praktyki posiadają odpowiednią infrastrukturę i wyposażenie pozwalające na poprawną realizację praktyk i zakładanych efektów uczenia się. Organizację praktyk opisuje Regulamin praktyk dostępny na stronie uczelni. Reguluje on zasady odbywania praktyk zawodowych w WSSMiKS, w tym rolę, zadania i odpowiedzialność Koordynatora praktyk, reguły zatwierdzania miejsc praktyk wybranych przez studentów, warunki zaliczenia praktyki zgodnie z zakresem odpowiadającym efektem uczenia się określonym dla praktyk. Regulamin określa również sposoby hospitacji praktyk i sposoby kontaktowania się z osobami nadzorującymi praktyki zawodowe studentów w instytucjach. W związku ze zmianami wprowadzonymi w uczelni od roku akademickiego 2020/2021 zostaną wzmocnione procedury systematycznej oceny praktyk z udziałem studentów, a ich wyniki będą w większym stopniu wykorzystywane w doskonaleniu programu praktyk realizowanym w uczelni.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Rekrutacja na studia odbywa się w zgodzie z obowiązującym prawem, bez egzaminów wstępnych. Warunki przyjęcia na studia w Uczelni są przejrzyste i selektywne. Umożliwiają dobór kandydatów, którzy posiadają wstępną wiedzę i umiejętności niezbędne do osiągnięcia efektów uczenia się. Zapewnia to równe szanse kandydatom na podjęcie studiów na omawianym kierunku.

Wymagania stawiane kandydatom na studia w WSSMiKS, w zależności od poziomu studiów, dotyczą przede wszystkim dokumentów opisujących dotychczasowe poziomy edukacji. Przy studiach pierwszego stopnia jest to świadectwo dojrzałości, przy studiach drugiego stopnia – dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia. Inne wymagane dokumenty to: kwestionariusz osobowy, podpisany akt ślubowania studenta WSSMiKS, 1 fotografia (wym. 3,5 cm x 4,5 cm).

Zasady i tryb uznawania efektów uczenia się z innych uczelni został opisany w Regulaminie studiów.

1. Student może przenieść się do innej uczelni lub z innej uczelni, w tym także zagranicznej, za zgodą uczelni przyjmującej, jeżeli wypełni obowiązki wynikające z przepisów uczelni, którą opuszcza.
2. Decyzję o przeniesieniu z innej uczelni podejmuje Dziekan jeżeli:
 - 1) student zaliczył co najmniej semestr studiów oraz wypełnił wszystkie obowiązki wynikające z przepisów uczelni macierzystej,
 - 2) różnice w zakresie programów studiów muszą być uzupełnione przez studenta w ciągu jednego roku akademickiego.
3. Dziekan podejmuje decyzje w zakresie wyrównania różnic programowych powstałych w wyniku przeniesienia, określając warunki, termin i sposób uzupełnienia różnic.
4. Przy przenoszeniu zajęć zaliczonych w innej uczelni lub innym instytucie student otrzymuje punkty ECTS za osiągnięte efekty uczenia się z wyłączeniem efektów uznanych w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się w innej uczelni.
5. Decyzję, o której mowa w ust. 2, Dziekan podejmuje na podstawie przedłożonego przez studenta potwierdzenia wydanego przez uczelnię, której dotychczas jest studentem zawierającego:

- 1) informację o statusie studenta i wypełnieniu wszystkich obowiązków wynikających z przepisów w tej uczelni,
- 2) zgodę osoby upoważnionej w innej uczelni na przeniesienie się studenta do Wyższej Szkoły Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej w Chełmie.

Na studiach I i II stopnia studenci przygotowują pod kierunkiem promotora prace dyplomowe zgodne z zaleceniami dostępnymi na stronie internetowej uczelni. Warunkiem przystąpienia do obrony pracy dyplomowej jest pełne zaliczenie toku studiów. Student przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego składa w Dziekanacie, co najmniej na 2 tygodnie, pracę dyplomową w dwóch egzemplarzach z załączoną wersją elektroniczną na płycie CD, nie później niż do 30 września roku akademickiego, w którym kończy studia.

W Dziekanacie należy złożyć indeks i kartę okresowych osiągnięć studenta z ostatniego semestru z kompletem wpisów, oświadczenie o zgodności treści pracy dyplomowej na płycie CD z wersją papierową, kartę obiegową, 4 fotografie o wymiarach 4,5 cm x 6,5cm. Praca zawiera oświadczenie o samodzielnym jej przygotowaniu.

Obrona pracy dyplomowej odbywa się w obecności trzysobowej komisji, tj. promotora i recenzenta pracy dyplomowej, a także wyznaczonego pracownika naukowego. Praca dyplomowa, przed dopuszczeniem do obrony, jest sprawdzana w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym. W protokole z egzaminu dyplomowego wpisywane są pytania zadawane studentowi. Pytania dotyczą toku studiów, wybranej specjalności i tematyki pracy dyplomowej. Każda z odpowiedzi jest oceniana oddzielnie, ich średnia jest oceną egzaminu dyplomowego. Na ocenę na dyplomie składa się suma ilorazów: $\frac{1}{2}$ średniej z toku studiów, $\frac{1}{4}$ oceny pracy dyplomowej i $\frac{1}{4}$ oceny egzaminu dyplomowego. Student, po ukończeniu studiów otrzymuje dyplom i suplement.

Na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia procedury dyplomowania są realizowane w ramach seminarium licencjackiego oraz obrony pracy dyplomowej. Seminarium dyplomowe to zajęcia specjalistyczne w semestrach 4, 5 i 6. Są one zindywidualizowane i zgodne z zainteresowaniami studentów. W czasie seminariów wykorzystywana jest wiedza i umiejętności nabyte w trakcie studiów pierwszego stopnia. Pod kierunkiem promotora wybierane są tematy prac dyplomowych uwzględniające zainteresowania studenta związane ze studiowanym kierunkiem i specjalnością.

Na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia procedury dyplomowania są realizowane w ramach seminarium magisterskiego oraz obrony pracy dyplomowej. Seminarium magisterskie jest realizowane w semestrze 2, 3 i 4 w wymiarze 60 godzin. Są to również zajęcia specjalistyczne, zindywidualizowane realizowane we współpracy z wybranym

promotorem. W czasie seminarium wykorzystywana jest wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w trakcie studiów drugiego stopnia. Seminarium magisterskie i przygotowywana w jego trakcie praca magisterska, powinny kształtować umiejętności formalne i merytoryczne nie tylko o charakterze praktycznym, ale również stwarzające podstawy do podjęcia pracy naukowej.

Grupy seminaryjne, zgodnie z Regulaminem studiów w WSSMiKS nie mogą być liczniejsze niż 18 osób. Zasady i procedury dyplomowania zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Odsiew studentów w latach 2017-2019

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2019/2020	0	0	26	14
	2018/2019	7	0	29	23
	2017/2018	22	10	46	37
II stopnia	2019/2020	0	0	40	34
	2018/2019	0	0	64	47
	2017/2018	11	5	56	52

Odsiew studentów w latach 2017-2020 kształtował się na średnim poziomie. Studenci starają się raczej zakończyć kolejne poziomy kształcenia, czasem dzieje się to z opóźnieniem z powodu urlopów dziekańskich lub zdrowotnych. Kształcimy przede wszystkim studentów na studiach niestacjonarnych, którzy łączą naukę z pracą zawodową, co nie zawsze pozwala na terminową realizację zaplanowanych zadań dydaktycznych.

Poniższa tabela ilustruje powody wydawania decyzji o skreśleniu z listy studentów. W większości są to decyzje związane z brakiem zaliczenia kolejnego semestru studiów i nie zawsze prowadzą do rzeczywistego odejścia z uczelni ponieważ student ma do dyspozycji środki odwoławcze opisane w Regulaminie studiów w WSSMiKS.

Wydane decyzje o skreśleniu z listy studentów

Rok	2017	2018	2019	2020
Rezygnacja	15	12	2	6
Brak zaliczenia semestru	63	54	48	36

Efekty uczenia się są sprawdzane i oceniane poprzez egzaminy i zaliczenia, które kończą poszczególne wykładane przedmioty. Zasady ogólne zapewniają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji, w tym dostosowania ich do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Oceny są bezstronne, wiarygodne i porównywalne. W procesie oceniania zwraca się uwagę na zachowanie zasad ochrony własności intelektualnej. Informacja zwrotna o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się jest przekazywana studentom z zachowaniem zasad ochrony danych osobowych. W sytuacjach konfliktowych postępowanie określa Regulamin studiów w WSSMiKS.

Ważnym elementem nauki są również praktyki zawodowe koordynowane i zaliczane przez Koordynatora praktyk zawodowych w uczelni, który kontroluje Dzienniczki Praktyk i inną ich dokumentację. Zwracamy uwagę przede wszystkim na związek czynności wykonywanych w czasie praktyk z ich programem i zakładanymi efektami uczenia się. Na podstawie analizy przebiegu praktyk zawodowych Koordynator sprawdza czy student rozumie mechanizmy przebiegu procesów decyzyjnych i podejmowania decyzji, także w aspekcie psychologicznym i społecznym, zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady ze sfery ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej, potrafi wykorzystując wiedzę teoretyczną oraz różne źródła i techniki pozyskiwać selekcionować i analizować szczegółowe informacje, dane potrzebne dla samodzielnego rozwiązania problemów badawczych oraz określonych zadań pojawiających się w życiu zawodowym.

W zależności od miejsc praktyk analizie podlega wykorzystanie w ich trakcie zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych oraz kompetencji w zakresie znajomości języka obcego.

W pracach etapowych i egzaminacyjnych są uwidocznione efekty uczenia się osiągnięte przez studentów. Prace etapowe, zaliczeniowe i egzaminacyjne są ściśle związane z realizowanymi treściami dydaktycznymi – są dostosowane do poziomu, profilu, efektów uczenia się, uwzględniają również zastosowanie wiedzy z zakresu dyscypliny, do których kierunek jest przyporządkowany. Uwzględniają normy, zasady i praktyki zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku studiów. Pracami etapowymi najczęściej są projekty, referaty, opracowania, prezentacje, testy. Ich celem jest aktywizacja studentów oraz wypracowanie umiejętności samodzielnego poszukiwania materiałów do analiz naukowych i projektów. Prace etapowe są dostosowane do zakresu tematycznego przedmiotu oraz - jeśli jest to możliwe - mają charakter praktyczny - projektu rozwiązania konkretnego problemu, np. budowa parkingu, projektu decyzji administracyjnych, projektu działań promocyjnych,

ale również analizy wydarzeń i sytuacji oraz próby ich prognozowania. Prace realizują efekty uczenia się.

Przykładowe tematy prac etapowych na studiach II stopnia:

Z przedmiotu Partnerstwo publiczno-prywatne to projekty:

- Budowa wielokondygnacyjnego parkingu podziemnego na Placu Mikołaja Kopernika,
- Budowa przedszkola językowego w Zielonce,
- Zagospodarowanie terenów Dworca PKP w Sopocie,
- Budowa i utrzymanie mini elektrowni wodnej w mieście Wyszaków gmina Wyszaków,

woj. mazowieckie.

Z przedmiotu Etyka urzędnika administracji publicznej – opracowania i kazusy:

– Ocena etyczna postępowania urzędników samorządowych na przykładzie Urzędów Skarbowych,

- Algorytm postępowania urzędnika, wobec którego podjęto próbę skorumpowania,
- Zjawisko korupcji jako problem społeczny,
- Urzędnik wobec korupcji - zachowanie, obowiązki i skutki.

Z przedmiotu Kodeks Postępowania Administracyjnego – analizy i projekty dokumentów:

- Rozgraniczenie gruntów - analiza wydanych decyzji administracyjnych
- Systemy polityczne państw Europy Środkowo-Wschodniej – prezentacje i referaty:
- Transformacja systemowa w Słowacji,
- Proces demokratyzacji Mołdawii,
- Transformacja systemowa w Bułgarii,
- Procesy demokratyzacji w Czechach,
- Transformacja systemowa w Polsce,
- Transformacja systemowa w Białorusi.

Z przedmiotu Stosunki wyznaniowe i etniczne - referaty i prezentacje:

- Litewska i niemiecka mniejszość narodowa w Polsce,
- Komisja Wspólna Rządu, Mniejszości Narodowych i Etnicznych,
- Sytuacja kościoła i związków wyznaniowych w świetle Konstytucji RP,
- Ludność etniczna w Estonii.

Na studiach I stopnia przykładowe tematy prac:

Z przedmiotu Prawo administracyjne – analizy:

- System pomocy społecznej w Polsce,
- Ustawa o ochronie praw zwierząt,

- Ochrona zabytków,
- Gospodarowanie nieruchomościami gminy.

Z przedmiotu Dostęp do informacji publicznej – projekty dokumentów dotyczących dostępu do informacji publicznej dotyczących różnych problemów: udostępnienia adresów mailowych jednostek administracyjnych gminy, działalności zakupów na potrzeby administracji miasta Zamość, projektów budowlanych.

Uczelnia archiwizuje prace etapowe i prace egzaminacyjne studentów, wśród których są testy i prace pisemne.

Prace dyplomowe na ocenianym kierunku mają w większości charakter analiz opisowych, ale wszystkie z nich odnoszą się do współczesnych problemów politycznych i często zawierają elementy badawcze jak ankiety, samodzielne opracowania i studia przypadków. Opiekunowie prac dyplomowych starają się dobrać tematy prac tak, aby były zgodne z zainteresowaniami studentów, często również z wykonywaną przez nich pracą zawodową. Pozwala to zrealizować praktyczne elementy i stanowić podstawę ulepszeń lub weryfikacji sposobu wykonywanej pracy zawodowej. Dużo prac odnosi się do problemów lokalnych miasta i regionu.

Przykładowe tematy prac:

- Integracja i asymilacja migrantów zarobkowych z Ukrainy ze społeczeństwem polskim – w perspektywie lokalnej,
- Wpływ rządowych programów społecznych na sytuację życiową mieszkańców powiatu chełmskiego w latach 2015-2019,
- Sojusz Lewicy Demokratycznej w wyborach parlamentarnych w latach 2015 i 2019.

Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się dokumentowana jest testami, pracami egzaminacyjnymi, pisemnymi pracami etapowymi, wypełnionymi dziennikami praktyk, protokołami egzaminów dyplomowych. Dokumentacja dotycząca ocen uzyskiwanych przez studentów znajduje się w karta okresowych osiągnięć studenta, indeksach (do roku akademickiego 2020/2021) i protokołach egzaminacyjnych.

Monitoring ekonomicznych losów absolwentów kierunku politologia w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu wskazuje na uzyskiwanie przez nich średnich zarobków brutto na poziomie 3516,99 PLN (co jest średnią wyższą od średniej dla nauk społecznych). Krótszy, niż dla innych kierunków nauk społecznych, jest również czas poszukiwania pracy

etatowej po ukończeniu studiów politologicznych – wynosi on średnio 0,37 mies. Względny wskaźnik zarobków to 0.89, a względny wskaźnik bezrobocia wynosi 0,47³.

Na podstawie monitoringu losów absolwentów za lata 2018-2020 można zauważyć, że studenci WSSMiKS zupełnie nieźle radzą sobie na rynku pracy. Na podstawie analizy danych z województwa lubelskiego dotyczących bezrobocia wśród absolwentów w 12 miesięcy po ukończeniu uczelni wśród absolwentów WSSMiKS było w roku 2020 – 5 osób bezrobotnych (w tym 3 kobiety), a w roku 2019 – 6 osób (w tym 5 kobiet). Należy również zauważyć, że w badaniach Wojewódzkiego Urzędu Pracy dotyczących liczby bezrobotnych absolwentów w zależności od ukończonego kierunku studiów politologicznych nie pojawiają się od roku akademickiego 2005/2006⁴, co świadczy o wysokim stopniu zatrudnienia wśród absolwentów politologii.

Potwierdzają to przeprowadzone wśród absolwentów WSSMiKS ankiety, z których wynika, że: 54,5% ankietowanych absolwentów awansowało po ukończeniu studiów w WSSMiKS,

- 27,2% ankietowanych pracuje w zawodach związanych z ukończonymi studiami,
- 81,8% ankietowanych wykorzystuje wiedzę zdobytą w czasie studiów w pracy,
- 45,5% ankietowanych wykorzystuje wiedzę ze studiów w pracy i życiu osobistym,
- 18,2% ankietowanych wykorzystuje wiedzę ze studiów tylko w życiu osobistym.

Przydatność praktyk w skali 1 do 10 średnio oceniono na 8,7.

Po 45,5% absolwentów wskazuje wykłady i konwersatoria jako najbardziej rozwijające formy zajęć, 36,3% - wskazuje na ćwiczenia, a tylko 9% określa tak praktyki zawodowe.

63,6% respondentów kontynuuje naukę na studiach II stopnia, 1 osoba jest na studiach podyplomowych.

Na pytanie o luki w programie studiów tylko jedna osoba wskazała zainteresowanie dodatkowymi zajęciami z prawa pracy i polityki kadrowej, większość absolwentów nie odpowiadała na tę część ankiety, pojawiały się również odpowiedzi brak uwag, a jedna

³<https://ela.nauka.gov.pl/pl/major/detail?detailQuery=%7B%22major%22:%2283%22,%22majorExternalCode%22:%2237921%22,%22institution%22:%222248%22,%22studyForm%22:%22PART%22,%22studyLevel%22:%22SECOND%22,%22experience%22:%22ALL%22,%22graduationYear%22:%222018%22,%22lang%22:%22pl%22%7D&query=%7B%22major%22:%2283%22,%22studyForm%22:%22PART%22%5D,%22experience%22:%22ALL%22,%22graduationYear%22:%222018%22,%22limit%22:%2210%22,%22offset%22:%220%22%7D>, 10.12.2020.

⁴ *Ranking szkół wyższych według poziomu bezrobocia absolwentów (rok akademicki 2018/2019)*, Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie, Lublin 2020, s. 69, 86, 87-89.

z nich brzmi: „raczej nie było żadnych luk w programie studiów, uzyskana wiedza była kompletna i na temat”.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Nauczyciele akademicy na kierunku politologia związani są z dziedzinami nauk społecznych, przede wszystkim z dyscypliną naukową nauki o polityce i administracji oraz nauki prawne. Wśród naszych wykładowców są również osoby reprezentujące nauki humanistyczne, z dyscyplin naukowych historia, filozofia, socjologia. Wszyscy posiadają udokumentowany i aktualny dorobek naukowy w wymienionych dyscyplinach oraz doświadczenie zawodowe w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku politologia. Umożliwia to prawidłową realizację różnych form zajęć i nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych. Wszyscy wykładowcy mają stosowne kompetencje w zakresie wykorzystywania metod i technik kształcenia na odległość oraz mogą prowadzić zajęcia w co najmniej jednym języku obcym (angielskim, estońskim, flamandzkim, francuskim, rosyjskim, ukraińskim). Kompetencje i doświadczenie dydaktyczne nauczycieli akademickich, przydział zajęć oraz obciążenia godzinowe wykładowców gwarantują prawidłową realizację zajęć. Zgodne z wymaganiami są również godzinowe obciążenia nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

Zajęcia na kierunku politologia niestacjonarna II stopnia w roku akademickim 2020/2021 prowadzi 15 wykładowców, których kompetencje pokrywają wymagania dla kierunku politologia.

Stopnie naukowe i zawodowe wykładowców w latach 2017-2020

Rok akademicki	Prof. dr hab.	Dr hab.	Dr	mgr
2020/2021	2	2	10	1
2019/2020	1	1	11	7
2018/2019	1	3	12	4
2017/2018	2	5	19	16

Wszyscy nauczyciele akademicy prowadzą działalność naukową, są autorami publikacji naukowych, uczestniczą w konferencjach i seminariach naukowych oraz popularyzujących naukę.

Wykładowcy na studiach niestacjonarnych II stopnia w roku akademickim 2020/2021- wybrane publikacje, konferencje w latach 2016-2020:

Prof. dr hab. Mikhaïlo Kirsenko – historyk, politolog

– Михайло Кірсенко *Європейці у війні за незалежність Сполучених Штатів Америки*, АМЕРИКАНСЬКА ІСТОРІЯ ТА ПОЛІТИКА НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ, 2017 – № 3, s. 144-153.

– M. Kirsenko, T. Bałabuszewicz, *Polska i Ukraina w politycznej mentalności Rosji*, „Studia Społeczne”, nr 14/2016.

Prof. dr hab. Mirosław Michalski – filozof, teolog

Promotor czterech prac doktorskich obronionych i pięciu w trakcie realizacji po otwarciu przewodu doktorskiego.

Publikacje:

– Mirosław A. Michalski, *Bezpieczeństwo w świetle encykliki Laudato Si*, „Przegląd Naukowo – Metodyczny Edukacja dla Bezpieczeństwa”, 2/2017 (35), Poznań 2017, s. 279 – 291, ISSN: 1899 – 3524;

– Mirosław A. Michalski, *Czy możemy mówić o wojnach religijnych?* „Studia Społeczne”, 17(2) 2017, s. 23 -30. ISSN 2081 -0008;

– Mirosław A. Michalski, Andrzej Bolewski (red.), *W trosce o bezpieczne jutro. Reminiscencje i zamierzenia*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa, Poznań 2017, s. 11-14, ISBN 978-83-65098-51-7;

– Mirosław A. Michalski, *W poszukiwaniu uzasadnienia działań na rzecz bezpieczeństwa ekologicznego. Bóg – człowiek – stworzenie w retrospekcji biblijnej*, „Przegląd Naukowo – Metodyczny Edukacja dla Bezpieczeństwa”, 3/2017 (36), Poznań 2017, s. 295 – 317, ISSN: 1899 – 3524;

– Mirosław A. Michalski, *Wychowanie do bezpieczeństwa ekologicznego w świetle encykliki Laudato Si*, w: *Szkoła (z)reformowana*, red. Leszek Pawelski, Polskie Stowarzyszenie Nauczycieli Twórczych, Szczecinek 2017, s.103 – 118, ISBN – 978-83-936269-6-0;

– Mirosław A. Michalski, Dominika Wysoczyńska, *Polskie wspólnoty rodzimowiercze – poszukiwanie własnej tożsamości w perspektywie bezpieczeństwa ekologicznego i kulturowego*, „Przegląd Naukowo – Metodyczny Edukacja dla Bezpieczeństwa”, 1/2018, s. 243 – 251, ISSN: 1899 – 3524;

- Mirosław A, Michalski, Dominika S. Wysoczyńska, *Z szaleństwem przez wieki – studium historyczno – literackie*, „Acta Scientifica Academiae Ostroviensis”. Sectio A, Nauki humanistyczne, społeczne i techniczne.12(2) 2018, s. 391 – 401, ISSN 2300-1739;
- Mirosław A. Michalski, *Wartość i znaczenie pracy w tradycji judeo – chrześcijańskiej w retrospekcji biblijnej* w: Platforma Judeo – Chrześcijańska. Od Tory do midraszy, red. Walter Kaczorowski, Wydawnictwo Christ Media, Nadarzyn 2018, s. 165 – 188. ISBN 978-83-63668-21-1;
- Mirosław A. Michalski, *Dlaczego współczesna szkoła nie chce filozofii?*, w: Niezbędność filozofii, red. Maria Szyszkowska, Kresowa Agencja Wydawnicza, Białystok 2019, s. 40 – 50, ISBN 978-83-61062-76-9;
- Mirosław A. Michalski, Andrzej Potoczek, *Spoleczny i przestrzenny wymiar rozwoju układu terytorialnego*, w: Województwo Kujawsko-Pomorskie w perspektywie rozwoju lokalnego i regionalnego – problemy teorii i praktyki, red. Andrzej Potoczek, Jagiellońskie Wydawnictwo Naukowe, Toruń – Bydgoszcz 2019, s.63-96, ISBN 978-83-65824-28-8;
- Mirosław A. Michalski, Dominika S. Wysoczyńska, *Illegal immigration as the beginning of the end in the works of Jean Raspail. Nelegálna imigrácia ako zájatoť konca v práci Jean Raspail*, w: BANSKOBYSTRICKÉ ZÁMOCKÉ DNI PRÁVA IV. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie red. Michal Turošík, Belianum. Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej BystriciI, Banska Bystricia 2019, s. 19 -29, ISBN 978-80-557-1556-8 EAN 9788055715568;
- Миросльав А. Михальский, *Институционализованный религия как национально-государственнообразующий элемент*, Государство, Общество и Церковь: российская нация и национальное единство. Материалы науч.-практ .конф. с международным участием, г. Новосибирск, 29-30 Октября 2019г.: в 2 ч. Ч.1/ под науч. ред. Л.В. Савинова.–Новосибирск : Изд-во СибАГС Сибирский институт управления – филиал РАНХиГС, г. Новосибирск, Российская академия народного хозяйства и государственной службы при Президенте Российской Федерации, 2019, с.107 -109. ISBN 978-5-8036-0963-6;
- Миросльав А. Михальски, *Christian ethics towards hate – others, but equalnto God, Християнска етика по отношение на омразата – различни, но равни пред Бога*, в: Хармония в различията, сборник с доклади. Научна конференция „Хармония в различията” София, 10.12.2019. Editors Georgeta Nazarska and Svetla Shapkalova:

Za bukвите – O pismeneh Academic Publishing House, София 2019, с. 105-111. ISSN 2367-7899;

– Mirosław A. Michalski, Dominika S. Wysoczyńska, *Rola i miejsce władzy w procesie budowania bezpieczeństwa – perspektywa chrześcijańska*, w: *Wymiary bezpieczeństwa – ujęcie interdyscyplinarne*, red. Monika Kamper- Kubańska, Karolina Kaszlińska, Paweł Sobierajski, Wydawnictwo „Dom Organizatora”, Toruń 2019, s. 43 – 52. ISBN 978-83-7285-901-3;

- Mirosław A. Michalski, *Is hate a sin? Retrospective consideration in the light of theistic and heteronomic ethics and Christian personalism*, w: *Hate*, red. Paweł Czarnecki, Apsley Business School, London 2020, s.75 – 83. ISBN 978-1-9164804-1-4;

- Mirosław A. Michalski, *Religion as Experience of Equality and Unity*, w: *UNEQUAL WORLD Conference Human Development in the Context of Current Global Challenges. Book of abstrakts*, red. Nelu Burcea, Marian Gh. Simion, Denise E. Burrill, New York 2020, s.72. ISBN: 978-1-945298-29-5;

- Mirosław A. Michalski, *Were the Crusades religious wars? - an attempt at a retrospective analysis from the position of the theology of religion in: Military cultur and war experience Book of Abstracts No.2/2020*, edit. Adela-Livia Catana, Daniela Moldevenau, Military Technical Academy "Ferdinand I" Publishing House, Bucharest 2020, p. 46. ISSN 2734-6862 ISSN-L 2734 – 6862;

- Mirosław A. Michalski, *The revelation of God in nature as the foundation of the original religious experience and a source of inspiration for pro-ecological activities on the inter-religious level*, "Journal of Higher Education and Research Society, A Refereed International Journal", Volume VIII, Issue II 2020, p.307 – 317. ISSN-2349-0209 (<https://herso.org/vol-8-issue-2-october-2020/>).

Dr hab. Mirosław Murat – filozof, religioznawca

Udział w konferencjach naukowych, referaty:

Kulturowe manowce- w poszukiwaniu ponowoczesnej tożsamości, Kultura pokoju, Galiny 2017,

– MURAT M., EFIMOVA S., *Конституционные нормы и мировая практика государственного финансирования религиозных организаций*, Omsk 2017. /Federacja Rosyjska/

– *Unia Europejska w poszukiwaniu nowej tożsamości- wymiar polityczny i religijny*, Żytomierz 2017, Ukraina

– *Symbolika religii księgi a organizacja przestrzeni społecznej, Obraz -Poznanie – Społeczeństwo*, Kazimierz Dolny 2017.

– *Człowiek XX wieku zagubiony w labiryncie światopoglądów*, Disputationes Quodlibetales (Human Dignity and Future of Man II), Presov 2017 /Słowacja/

– *Autyzm w socjoprzestrzeni- potrzeba akceptacji „inności”*, Polsko-Ukraińska konferencja naukowa, Równe 2018 /Ukraina/

– *Poznanie i działanie- pomiędzy etyką i moralnością*, XXIII Disputationes quodlibetales- konferencja naukowa, Preszów 2019 /Słowacja/

– *Egzystencjalne i aksjologiczne meandry współczesności. Człowiek czekający na pomoc „ponowoczesnego Samarytanina*, XXIV Disputationes quodlibetales- konferencja naukowa, Preszów 2020 /Słowacja.

Dr Jan Bromski, prawnik

Publikacje:

– J. Bromski, M. Lemonnier, *Odpowiedzialność i sankcje w prawie publicznym i prywatnym - uwagi na gruncie ustawy o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych na rynku zamówień publicznych i odpowiedzialności zarządu spółki na rynku regulowanym w Polsce*, w: *Studia Prawnoustrojowe*, Olsztyn 2016, s. 137-151;

– J. Bromski, *Podatek CIT - geneza i podstawowe elementy konstrukcyjne*, „Człowiek Świat Polityka” 2013;

– J. Bromski, *Umowa Leasingu i jej opodatkowanie w świetle ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych*, „Człowiek Świat Polityka” 2013.

Dr Thomas Gdesz, prawnik, politolog

W przygotowaniu publikacja: *Bezpieczeństwo Korpusu Dyplomatycznego w XXI wieku*.

Dr Sergiusz Matjunin, geograf, anglista, politolog

Publikacje:

– Matjunin S., *Bezkresne imperium u swojego kresu. Rozwój przestrzeni postradzieckiej w XXI wieku*, „Studia Społeczne”, nr 13/2015;

– Matjunin S., *Wizerunek bogatego Belga czyli 100 tys. milionerów w Belgii*, „Studia Społeczne”, nr 14/2016.

Dr Adam Olechowski, politolog, publikacje:

- *Chińska Republika Ludowa w układzie międzynarodowych stosunków militarnych*, w: *Ewolucja systemów bezpieczeństwa od Bliskiego Wschodu do Oceanii*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2017;
- *Budowa potęgi militarnej Chin*, w: *Azja w XXI wieku implikacje dla bezpieczeństwa globalnego*, Wyd. Akademia Sztuki Wojennej, Warszawa 2017;
- *Walka o surowce energetyczne i jej skutki dla społeczności lokalnych*, w: *Bezpieczeństwo społeczne w wymiarze lokalnym i ogólnopaństwowym*, Wydawnictwo Naukowe Państwowej Wyższej szkoły Zawodowej w Płocku, Płock 2018;
- *Miękka siła Chin*, „Nowa Polityka Wschodnia”, nr 2(17)/ 2018;
- *Etyka konfliktów zbrojnych*, „Pro Fide Rege et Lege”, nr 77/78/2017;
- *Nowe wymiary współczesnego bezpieczeństwa w: Bezpieczeństwo państwa i jego zagrożenia w zmieniającej się rzeczywistości społecznej, kulturowej i prawnej*, Olsztyn 2017;
- *Dezinformacja we współczesnej wojnie informacyjnej*, w: *Bezpieczeństwo państwa i jego zagrożenia w zmieniającej się rzeczywistości społecznej, kulturowej i prawnej*, Olsztyn 2017;
- *Ekologiczne zagrożenia dla bezpieczeństwa współczesnego państwa*, w: *Bezpieczeństwo w Polsce i Europie Wybrane aspekty*, Monografie Kolegium Jagiellońskiego, Toruń 2019;
- *Tai Chi Chuan szuka walki i filozofia*, w: „Spojrzenie na Azję”, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2018;
- *Modernizacja chińskich Sił Zbrojnych*, w: *Współczesne bezpieczeństwo regionu Azji i Pacyfiku Wybrane problemy*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2020;
- *Społeczności lokalne we współczesnej wojnie hybrydowej*, w: *Bezpieczeństwo Lokalne – wybrane aspekty*, Jagielloński Instytut Wydawniczy, Toruń 2020;

Dr Elżbieta Sawa-Czajka – politolog.

Publikacje:

- *Polska scena polityczna 1989 – 2018*, WSSMiA, Warszawa 2018;
- Wstęp do wydania polskiego i redakcja naukowa pracy: W. Rudenko, *MODELOWANIE MATEMATYCZNE STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH*, Warszawa 2016;
- *Rewolucja na Granicy – pierwszy krok ku niepodległości Ukrainy*, „Studia Społeczne”, nr 17(2)/2017;

- *Przyszłe zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego – Rosja - próba prognozy*, (W:) Odcienie bezpieczeństwa. Obszary badań, kierunki rozwoju, red. P. Polko, M. Walencik, Wyd. WSB, Dąbrowa Górnicza 2016;
- *Europa, ale jaka?*, w: *Kryzysy we współczesnej Europie i próby ich przewycięzenia*, red. K. Garczewski, Kolegium Jagiellońskie, Toruń 2017;
- *ОТНОШЕНИЯ ПОЛЬША – США, ГОД 2017*, „АМЕРИКАНСЬКА ІСТОРІЯ ТА ПОЛІТИКА. НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ”, nr 3/2017, s. 38-50. УДК 94+32;

Konferencje naukowe:

- Uniwersytet Otwarty w Winnicy, listopad 2020;
- *Public Administration in the XXI Century: Problems and Development Prospects*, Narodowy Uniwersytet Obrony Cywilnej w Charkowie, listopad 2020.

Redagowanie czasopism naukowych:

- redagowanie czasopisma naukowego Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie „Studia Społeczne” w latach 2016-2017;
- członkini kolegium redakcyjnego Czasopisma Naukowego Uniwersytetu Kijowskiego АМЕРИКАНСЬКА ІСТОРІЯ ТА ПОЛІТИКА od 2018 roku.

Organizacja konferencji, m.in.:

- Współorganizacja konferencji World Center for Women's Studies w Warszawie (2017).

Dr Romuald Szudejko, politolog, publikacje:

- R. Szudejko, M. Gołoś, *Polacy w UE. Kosmopatriotyzm jako zjawisko współczesności*, [w:] *Polska i Chorwacja a Unia Europejska*, red. I. Rycerska, M. Gołoś, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2016;
- R. Szudejko, M. Gołoś, *Świadomość polityczna a społeczeństwo obywatelskie Lubelszczyzny w III RP*, [w:] *Nowoczesny samorząd społeczeństwa obywatelskiego*, red.: I. Rycerska, M. Gołoś, WSSMiKS Chełm 2017;
- Szudejko R. Gołoś M., *Europa wobec emigrantów: inkluzja, czy problem etniczno-narodowy*, [w:] *Problemy migracyjne współczesnego świata- wyzwania europejskie*, red.: I. Rycerska, M. Gołoś, WSSMiKS Chełm 2016.

Mgr Rafał Kręgulec, politolog, publikacje:

- R. Kręgulec, *Formy i metody terroryzmu oraz jego finansowanie*, Wyd. Oblicza Bezpieczeństwa, Kraków 2017;

– W, Krzeszowski, R. Kręgulec, J. Kalinowska, *Zarządzanie Kryzysowej Ochrona Ludności*, (W:) Zasady postępowania w obliczu zagrożeń naturalnych w Polsce, W. Krzeszowski (red.), Warszawa 2017.

Obrona pracy doktorskiej w Akademii Sztuki Wojennej planowana na grudzień 2020 roku.

W roku akademickim 2020/2021 w WSSMiKS, w podstawowym miejscu pracy zatrudnieni są następujący pracownicy naukowcy: prof. dr hab. Mikhailo Kirsenko, dr Jan Bromski, dr Thomas Gdesz, dr Adam Paweł Olechowski, dr Flżbieta Sawa-Czajka. Dr Dariusz Bachorz jest również etatowym pracownikiem naukowym WSSMiKS. Pracownicy naukowcy zatrudnieni w podstawowym miejscu pracy prowadzą łącznie ponad 50% godzin zajęć przewidzianych programem studiów w roku akademickim 2020/2021 – szczegółowe informacje zawiera załącznik nr 2.

W roku akademickim 2020/2021 zajęcia prowadzące do osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych są prowadzone przez osoby posiadające doświadczenie zawodowe w zakresie tych przedmiotów

Imię i nazwisko, dziedzina wiedzy	Prowadzone przedmioty o charakterze praktycznym	Doświadczenie zawodowe
Dr Jan Bromski, prawo	Kodeks Postępowania Administracyjnego	Prowadzenie obsługi prawnej kilku uczelni, doradztwo prawne
Dr Thomas Gdesz, prawo, administracja, stosunki międzynarodowe	Transgraniczna współpraca Polski w dziedzinie ochrony porządku publicznego. Schengen a współpraca transgraniczna Polski z państwami trzecimi Polityka celna Unii Europejskiej Język angielski - konwersatorium	Doświadczenie zawodowe w zakresie doradztwa, marketingu i zaopatrywania placówek dyplomatycznych – praca w języku angielskim. Ekspert Ministerstwa Infrastruktury i MSZ ds. bezpieczeństwa transportu najważniejszych osób w państwie oraz w placówkach zagranicznych.
Mgr Rafał Kręgulec, prawnik	Ochrona danych osobowych Dostęp do informacji publicznej	Doświadczenie w pracy w Policji i w działach związanych z ochroną danych osobowych
Dr Jerzy Kielbowicz	Informatyzacja w administracji publicznej Nadzór i kontrola w	Doświadczenie na stanowiskach kierowniczych w Ministerstwie

	administracji publicznej	Sprawiedliwości
Dr Tomasz Kulesza, filologia polska, teologia	Etyka urzędnika administracji publicznej Partnerstwo publiczno-prywatne	Doświadczenie w zakresie zarządzania w oświacie i szkolnictwie wyższym. Poseł na Sejm w latach 2005-2015
Dr Sergiusz Matjunin, geografia i demografia	Podstawy i formy współpracy transgranicznej Polityka regionalna i euroregiony w Unii Europejskiej	Doświadczenie w pracy w środowisku międzynarodowych i organizacjach pozarządowych, Dyrektor Domu Europy w Lublinie w latach 2002-2005, założyciel fundacji Europejskie Centrum Inicjatyw Transgranicznych w Lublinie i firmy konsultingowej Tamres w Tartu
Dr Monika Popielewicz-Durakiewicz, socjologia	Zarządzanie zasobami ludzkimi Biurowość, system kancelaryjny i archiwistyka w administracji publicznej	Doświadczenie w zakresie zarządzania wizerunkiem firm, pozyskiwania projektów unijnych, Koordynatorka programu Erasmus
Dr Adam Paweł Olechowski, politologia	Stosunki wyznaniowe i etniczne, Strategie bezpieczeństwa	Doświadczenie w pracy i dowodzeniu w Wojsku Polskim oraz w organizacjach pozarządowych jak Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Chińskiej
Dr Elżbieta Sawa-Czajka	Decydowanie polityczne Komunikowanie polityczne	Doświadczenia z współpracy z mediami oraz na stanowiskach kierowniczych w szkolnictwie wyższym

Kadra dydaktyczna jest dobierana zgodnie z potrzebami merytorycznymi dla poszczególnych przedmiotów, w sposób transparentny. Ważnym elementem brany pod uwagę przy doborze kadry dydaktycznej jest doświadczenie praktyczne poszczególnych wykładowców, konieczne zwłaszcza na prowadzonym profilu praktycznym. Wśród naszych wykładowców są również nauczyciele akademicy z zagranicy, autorzy podręczników

akademickich i prac ważnych dla kierunku politologia. Zwracamy również uwagę na to, aby każdy z wykładowców mógł prowadzić wykłady w języku obcym, co jest szczególnie ważne w związku z planami umiędzynarodowienia procesu nauczania i przygranicznym położeniem Chełma. Już obecnie niektóre zajęcia odbywają się w języku angielskim, a otwarte seminarium *Aspekty dyplomacji* jest prowadzone w językach polskim, angielskim, ukraińskim i rosyjskim. Kadra dydaktyczna uczelni gwarantuje właściwy poziom zajęć dydaktycznych., co potwierdzają dotychczasowe ewaluacje i hospitacje zajęć prowadzone w uczelni od 2013 roku.

Nowo powołany Zespół Jakości Kształcenia przygotowuje na koniec semestru ankietę ewaluacyjną kadry dydaktycznej w tym szczególnym semestrze zimowym roku akademickiego 2020/2021. Nauczyciele akademicy są oceniani przez studentów w zakresie realizacji kształcenia oraz przez innych wykładowców – w formie hospitacji. Ten rodzaj ewaluacji będzie stosowany po każdym semestrze obecnego i kolejnych lat akademickich. Obecny system prowadzenia zajęć umożliwi również bezpośrednie uczestniczenie członków Zespołu Jakości Kształcenia w zajęciach poszczególnych wykładowców na platformie Microsoft Teams i bieżące dokonywanie ich oceny merytorycznej oraz dydaktycznej. Wnioski z przeprowadzonych ewaluacji będą opracowane i dostępne do dalszych analiz po zakończeniu semestru zimowego roku akademickiego 2020/2021. Zostaną one udostępnione wykładowcom wraz z ankietami ewaluacyjnymi studentów, co jest jednym z elementów motywowania kadry do rozwoju zawodowego i podnoszenia kompetencji dydaktycznych i planowania dalszych ścieżek rozwojowych.

Możliwości tego rodzaju dają również korzystanie przez kadrę dydaktyczną z mobilności akademickiej w ramach programu Erasmus.

Planujemy, aby realizowana obecnie polityka kadrowa umożliwiła stabilizację kadry akademickiej, jej rozwój i kreowanie warunków pracy stymulujące do dalszego nabywania i doskonalenia kompetencji naukowych oraz dydaktycznych. Polityka kadrowa realizowana w WSSMiKS obejmuje również zasady rozwiązywania konfliktów i reagowania na przypadki zagrożenia czy dyskryminacji, na co wpływ ma także realizowana polityka dwuinstancyjności postępowań w Uczelni.

W ostatnich 5. latach uczelnia uczestniczyła w wydawaniu *Rocznika Chełmskiego* – wysoko punktowanego wydawnictwa naukowego poświęconego regionowi chełmskiemu, w którym publikują uczeni z Polski i zagranicy. W 2020 roku podpisano porozumienie dotyczące dalszej współpracy naukowej ze Stowarzyszeniem Rocznik Chełmski.

Uczelnia była wydawcą następujących pozycji:

– w 2020 roku wydanie „INTERNATIONAL JOURNAL OF PUBLIC ADMINISTRATION IN SOCIO-ECONOMIC SPHERE” wspólnie z Narodowym Uniwersytetem Obrony Cywilnej Ukrainy z publikacjami pracowników uczelni;

– M. Krysztanowych, M. Gołoś (red.), *Nowoczesne szkolnictwo wyższe w kontekście europejskich wyzwań integracyjnych*, WSSMiKS, Chełm 2019;

– I. Rycerska, M. Gołoś (red.), *Problemy migracyjne współczesnego świata*, WSSMiKS, Chełm 2018;

– I. Rycerska, M. Gołoś (red.), *Polska i Chorwacja a Unia Europejska*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2016;

– I. Rycerska, M. Gołoś (red.), *Nowoczesny samorząd społeczeństwa obywatelskiego*, WSSMiKS Chełm 2017.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

W planach dotyczących kolejnego semestru jest zatrudnienie 2. kolejnych wykładowców posiadających duże doświadczenie i dorobek naukowy oraz w pracach organizacyjnych – dr. Grzegorza Kuprianowicza i dr. Wojciecha Staniuka – ich sylwetki zostały opisane w załączniku, w zestawieniu tabelarycznym stanowiącym charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Uczelnia dysponuje budynkiem o powierzchni użytkowej 842,04 mkw. oraz terenem parkowym o powierzchni 685,89 mkw. Dysponujemy siedmioma salami dydaktycznymi łącznie mogącymi pomieścić jednocześnie 279 studentów. Sale dydaktyczne są przeznaczone dla następujących ilości studentów: Aula – 100 osób, sala E – 50 osób, sala B – 35 osób, Sala A – 35 osób, sala F – 32 osoby, sala D – 15 osób, sala G – 12 osób. Ponadto w budynku znajduje się Dziekanat, Rektorat, Biblioteka Uczelniana, Księgowość, pokój socjalny oraz pomieszczenie hotelowe dla przyjeżdżających wykładowców, a także pomieszczenia magazynowe. Funkcje sanitarne pełnią 4 toalety, z których jedna jest przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Wyposażenie sal dydaktycznych jest zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się z uwzględnieniem przyszłych warunków pracy zawodowej. Umożliwia to prawidłową realizację zajęć również kształtujących umiejętności praktyczne konieczne dla obszaru zawodowego rynku pracy dla kierunku politologia. Infrastruktura i wyposażenie uczelni,

w tym licencje na oprogramowanie specjalistyczne, są dostosowane do liczby studentów i umożliwiają prawidłowe prowadzenie zajęć oraz wykonywanie samodzielnych prac przez studentów. Wszystkie sale dydaktyczne są wyposażone w sprzęt audiowizualny wykorzystywany w czasie zajęć oraz komputery z dostępem do sieci Internet. Korzystanie z infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej jest zgodne z przepisami BHP.

Zajęcia prowadzone przez Internet możliwe są dzięki dostępowi do infrastruktury technicznej informatycznej i oprogramowania umożliwiającego synchroniczne oraz asynchroniczne interakcje pomiędzy studentami i wykładowcami. Uczelnia zapewnia dostęp do platform internetowych Microsoft Teams i WebinarJAM – do wszystkich tych platform uczelnia przekazuje studentom indywidualny dostęp.

Aktualizowane są zasoby biblioteki oraz wyposażenie techniczne na podstawie okresowo dokonywanych przeglądów dotyczących biblioteki, pomieszczeń dydaktycznych, środków dydaktycznych, oprogramowania w celu dostosowania do potrzeb studentów i wykładowców oraz utrzymywania dostępu do najnowszych technologii wspomagających proces uczenia się. Zamierzamy wzmocnić udział studentów i wykładowców w okresowych przeglądach.

Wyposażenie instytucji, w których studenci odbywają praktyki zawodowe pozwala na realizację programu praktyk i jest dostosowane do zasad i potrzeb funkcjonowania tych instytucji. W przypadku prowadzenia zajęć poza pomieszczeniami uczelni indywidualnie są uzgadniane potrzeby w zakresie infrastruktury i sprzętu koniecznego do poprawnego i zgodnego z programem studiów przeprowadzenia zajęć.

Na terenie uczelni studenci mają dostęp do sieci Internet. W bibliotece dostępne są komputery do indywidualnego wykorzystania. Dostępne dla studentów i wykładowców w uczelni są urządzenia reprograficzne. Zajęcia w uczelni, przed pandemią odbywały się w bezpośrednim kontakcie z wykładowcami w pomieszczeniach uczelni. Studenci mogli, za pośrednictwem Internetu i osobiście zamawiać książki w Bibliotece Uczelnianej. W związku z pandemią początkowo część, a następnie od roku akademickiego 2020/2021, wszystkie zajęcia są prowadzone na platformie Microsoft Teams.

Na stronie internetowej uczelni znajdują się również nagrania wykładów I Otwartego Seminarium Służb Mundurowych oraz Webinarium *Aspekty Bezpieczeństwa*, które zostało zapoczątkowane wykładem prof. Barbar Wejnert z NY. Materiały te mają charakter uzupełniający i rozszerzający wiedzę studentów. Ponadto wolny dostęp do tych materiałów jest również realizacją środowiskowej misji uczelni.

W pomieszczeniach uczelni nie istnieją fizyczne bariery dla osób niepełnosprawnych ponieważ cały budynek jest parterowy. Jedna z toalet jest oznakowana i przystosowana

dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami ruchowymi. W przypadku konieczności pomocy związanej z innymi rodzajami niepełnosprawności zawsze można liczyć na pomoc ze strony pracowników uczelni i innych studentów, co także jest elementem społecznego uczestnictwa w działaniach inkluzywnych. W roku akademickim 2020/2021 w uczelni studiuje 7 studentów z niepełnosprawnościami, wszyscy otrzymują stosowne stypendia.

W planach uczelni jest lepsze dostosowanie jednego z wejść do uczelni, do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo.

Obecnie trwa modernizacja systemu bibliotecznego i informacji bibliotecznej. Zbiory biblioteki to przede wszystkim księgozbiór główny, który liczy obecnie 5700 woluminów. Są to głównie pozycje naukowe z zakresu politologii, stosunków międzynarodowych, prawa, historii, zarządzania i organizacji, polityki Unii Europejskiej, ekonomii, gospodarki. W bibliotece znajdują się również pozycje z zakresu filozofii, psychologii i socjologii, prawa, europeistyki. Część księgozbioru stanowią prace na temat bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego. Uzupełnieniem księgozbioru są czasopisma specjalistyczne (112 tytułów) oraz dokumenty audiowizualne. Zasoby biblioteczne umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz wspomagają przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarze zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku politologia. Biblioteka jest dostępna dla osób z niepełnosprawnościami.

Zbiory biblioteczne są uzupełniane zgodnie z wskazaniem wykładowców, którzy również są zobowiązani do uwzględniania w sylabusach zasobów Biblioteki Uczelnianej. Jest to realizacja potrzeby dostępu studentów do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach. Dostępna jest infrastruktura biblioteczna, w tym oprogramowanie specjalistyczne i materiały dydaktyczne, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej,

Wdrażany program biblioteczny Mak+ umożliwi zamawianie książek z biblioteki i analizę ich zawartości. W Bibliotece na płytach CD znajdują się materiały edukacyjne przekazane przez wykładowców – np. książki i inne publikacje naszych wykładowców.

Uczelnia umożliwia dostęp do własnej bazy dydaktycznej Stowarzyszeniu Rocznik Chełmski, Fundacji Europejskie Centrum Inicjatyw Transgranicznych, Polsko-Uzbeckiemu Stowarzyszeniu „Przyjaźń-Dustlik”. Współpraca z tymi instytucjami pozwala analizować potrzeby w zakresie zmian dotyczących infrastruktury uczelnianej, która na dziś wydaje się wystarczająca. Komisja Jakości Kształcenia WSSMiKS prowadzi wśród studentów ankietę dotyczącą bazy dydaktycznej uczelni oraz sposobu działania uczelni w związku ze zdalnym nauczaniem związanym z pandemią. Posłuży to do analizy stanu obecnego i wprowadzenia

ewentualnych działań korygujących w celu zwiększenia efektywności podejmowanych działań edukacyjnych i organizacyjnych. Zostanie również uwzględnione w Uczelnianej Księdze Jakości Kształcenia.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Zakresy i formy współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-politycznego ustabilizowały się na poziomie bezpośrednich kontaktów z różnymi firmami i instytucjami, z którymi uczelnia już współpracuje w różnych zakresach, w tym w zakresie realizacji praktyk studenckich. Współpraca ta ma charakter stały i przejawia się w różnych formach, do których należą: praktyki, staże, wizyty studyjne, wolontariaty. Wnioski wynikające z kontaktów z pracodawcami pozwalają ukierunkować oraz dostosowywać do potrzeb zasady i efekty kształcenia na studiach o profilu praktycznym. Realizowane praktyki są dostosowane do specjalności wybieranych przez studentów na kierunku politologia. Wpływa to również na proponowane przez uczelnię specjalności związane z sygnalizowanymi potrzebami regionu – np. utworzenie specjalności Polityka bezpieczeństwa państwa w związku z rozszerzeniem i powiększeniem zakresu działalności stałej jednostki wojskowej w Chełmie oraz zainteresowaniem służbą w Wojskach Obrony Terytorialnej. Naszymi studentami są również pracownicy służb penitencjarnych, którzy także są zainteresowani tą specjalnością. Z przeprowadzonych analiz wynika również, że obecnie mniejszym zainteresowaniem cieszy się specjalność Polityka transgraniczna, a niesłabnącym zainteresowaniem cieszą się specjalności związane z administracją publiczną.

Porozumienia zawarte przez uczelnię dotyczące współpracy i praktyk:

- Lubelski Zarząd Drogowych Przejść Granicznych w Chełmie (2005);
- Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie (2012);
- Nadbużański Oddział Straży Granicznej (2014);
- Gmina Włodawa (2015);
- Miejska Biblioteka Publiczna we Włodawie (2016);
- Europejskie Centrum Inicjatyw Transgranicznych – Lublin (2020);
- Tamres International – Tartu – Estonia (2020);
- Chełmski Park Wodny (2020);
- Stowarzyszenie Rocznik Chełmski – Chełm (2020);
- Williams sp. z o. o. w Chełmie – (2020);
- Polska Kancelaria Pomocy Kryzysowej w Warszawie (2020).

Monitorujemy na bieżąco zarówno potrzeby regionu jak i preferencje studentów w zakresie wybieranych kierunków i specjalności. Przy zapisywaniu się na studia studenci wybierają określone z proponowanych specjalności i lektoraty. Bieżąca analiza mediów regionalnych i kontakty z pracodawcami oraz współpracującymi instytucjami, informacje z Urzędu Pracy pozwalają dość dokładnie określić potrzeby zatrudnieniowe regionu, aby uwzględnić wymagania pracodawców w treściach wykładanych przedmiotów oraz szczególnie w treściach programowych praktyk zawodowych studentów, do których przykładamy szczególną uwagę.

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji współpracujących jest zgodny z celami i ogólną koncepcją kształcenia oraz z obszarami zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Okresowo są prowadzone analizy współpracy z otoczeniem zewnętrznym w kontekście poprawności doboru instytucji współpracujących do realizowanego programu studiów i efektów uczenia się. Wyniki tych przeglądów wraz z analizą losu absolwentów są wykorzystywane zarówno do doskonalenia współpracy, ale również modyfikacji programu studiów, np. w postaci tworzenia nowych specjalności dostosowanych do potrzeb rynku pracy.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Uczelnia wieloaspektowo realizuje programy współpracy międzynarodowej. Przygraniczne położenie Chełma w znacznym stopniu determinuje zakres współpracy z państwami pozaunijnymi. W zakresie współpracy naukowo-dydaktycznej podpisano szereg umów z instytucjami edukacyjnymi i naukowymi:

- Uniwersytet Narchoz – Astana – Kazachstan (2016 rok);
- Lwowski Narodowy Uniwersytet Medycyny Weterynaryjnej i Biotechnologii – Lwów – Ukraina (2016);
- Instytut Cywilizacji Światowych – Moskwa- Federacja Rosyjska (2016);
- Edukacyjno-Naukowy Instytut Uniwersytetu Państwowej Służby Fiskalnej Ukrainy (2017);
- Liceum Pedagogiczne w Drohobyczu – Drohobych – Ukraina (2017);
- Politechnika Lwowska – Lwów – Ukraina (2018 rok);
- Tamres International – Tartu – Estonia (2020);
- Narodowy Uniwersytet Obrony Cywilnej Ukrainy w Charkowie (2019);
- World Center for Women’s Studies – New York – USA (2020) – *w trakcie negocjacji.*

W Uczelni wprowadzono na studiach drugiego stopnia lektorat języka angielskiego w formie konwersatorium w tym języku w zakresie tematycznym studiów. Jest to zgodne ze Stanowiskiem interpretacyjnym nr 2/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 21 maja 2020 r. Umożliwia to aktywizację studentów w posługiwaniu się językiem angielskim w zakresie terminologii politologicznej oraz analizy bieżących wydarzeń politycznych i społecznych w tym języku. Taki sposób prowadzenia zajęć jest korzystny dla osiągnięcia przez studenta kompetencji B2+ w zakresie nauki języka obcego. Po zakończeniu semestru zimowego zostanie dokonana wszechstronna ewaluacja tak prowadzonych zajęć. Stopień przygotowania studentów do tak realizowanych zajęć umożliwiło osiągnięcie przez nich poziomu B2 na studiach licencjackich. Osiągane kompetencje językowe będą sprawdzane zarówno pracami cząstkowymi w czasie zajęć jak również aktywnością studentów przy omawianiu poszczególnych zajęć w czasie konwersatorium i przygotowanymi prezentacjami.

Studenci uczelni brali udział w kolejnych badaniach międzynarodowego programu EUROSTUDENT, którego wyniki będą ogłoszone w 2021 roku. EUROSTUDENT to międzynarodowy projekt badawczy, którego celem jest analiza społeczno-ekonomicznych warunków studiowania i porównanie ich z warunkami panującymi w blisko 30 krajach Europy. Liderami projektu są naukowcy z Austrii, Holandii i Niemiec.

Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów są związane również z otrzymaniem przez Uczelnię Karty Erasmus+. Umożliwiło to akademicką wymianę studentów oraz udział kadry naukowej w wymianie akademickiej. Zrealizowane dotąd aktywności:

- Projekt zakończony GlobSEC realizowany przez partnerów z Polski, Słowacji, Niemiec i Bułgarii dotyczący pobudzenia aktywności obywatelskiej wśród młodzieży, przed wyborami do Parlamentu Europejskiego w maju 2019 roku;

- Projekt częściowo zrealizowany (w związku z pandemią) Szkolenie i przygotowanie zarządu do prowadzenia Programu Erasmus +, zrealizowano wyjazd i szkolenie w Austrii, do realizacji 2 wyjazdy na Cypr.

W realizacji:

- Projekt mobilności akademickiej na lata 2020-2022 w ramach którego planowane są wyjazdy studentów oraz pracowników administracyjnych i naukowych uczelni do wybranych uczelni partnerskich – projekt w początkowej fazie realizacji dla 15 osób.

Na ocenianym kierunku zajęcia prowadzą wykładowcy z Ukrainy, Francji, Belgii i USA, którzy również uczestniczą w dodatkowych otwartych webinarium tematycznych

organizowanych przez uczelnię. Pracownicy uczelni współpracują naukowo z zagranicznymi ośrodkami naukowymi w różnych krajach poprzez wizyty studyjne, publikacje naukowe, wykłady i uczestniczenie w zespołach badawczych i konferencjach.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Rolą Uczelni jest przede wszystkim dostarczenie wiedzy dostosowanej do współczesnych wymagań rynku pracy oraz do konieczności kształcenia się i doksztalcenia przez cały czas aktywności zawodowej. Większość z naszych studentów to osoby już pracujące, których charakter pracy wymaga aktualizacji lub zdobywania nowych kompetencji zawodowych.

Studenci mają świadomość konieczności kształcenia się i zdobywania kolejnych etapów edukacji akademickiej. Dlatego kadra Uczelni to także praktycy realizujący się również w pracy pozauczelnianej, których obecne i wcześniejsze doświadczenia zawodowe są wykorzystywane w pracy dydaktycznej.

Wsparcie studentów w procesie edukacji jest systematyczne i kompleksowe. Wykorzystywane są nowoczesne technologie dostosowane do realizowanego przedmiotu oraz wspomagające osiągnięcie efektów uczenia się i wejścia na rynek pracy.

Studenci objęci są systemem stypendialnym, w tym stypendiami dla studentów niepełnosprawnych. Regulamin stypendialny obowiązuje od roku akademickiego 2019/2020 i jest dostępny dla wszystkich studentów na stronach internetowych Uczelni.

W ramach funduszu z dotacji na wsparcie procesu kształcenia i prowadzenia badań osób niepełnosprawnych dostępne są również środki, które Uczelnia wykorzystuje na zakup niezbędnych sprzętów ułatwiających edukację osób niepełnosprawnych.

Uczelnia gwarantuje, równoległe ze stypendiami socjalnymi, także zapomogi i stypendia Rektora przeznaczone dla studentów osiągających wysokie wyniki naukowe. Celem tych stypendiów jest motywowanie studentów do osiągania lepszych wyników w nauce, szczególnie planujących działalność naukową oraz wspieranie studentów wybitnych.

Uczelnia jest certyfikowanym centrum nauki obsługi dronów. Po ukończeniu stosownego kursu i zdaniu egzaminu słuchacze otrzymują certyfikat Urzędu Lotnictwa Cywilnego. Od semestru letniego roku akademickiego 2020/2021, we współpracy z Radiem Płock FM, będą prowadzone w Uczelni dla zainteresowanych osób, kursy realizacji dźwięku. Da to dodatkowe kompetencje niezbędne w wielu instytucjach i przy organizowaniu wydarzeń w skali miasta, regionu i kraju. Umiejętności w tym zakresie są również przydatne

w czasie studiów przy realizacji, w sposób nowoczesny, zadawanych prac z przedmiotów związanych z komunikowaniem politycznym oraz przygotowaniem niewielkich prac praktycznych z zakresu nowoczesnej dyplomacji czy stosunków wyznaniowych i etnicznych oraz zajęć z języków obcych.

Od roku akademickiego 2020/2021 zostało powołane Centrum Zawodowej Aktywizacji Studentów „CZAS”, którego zadaniem jest koordynacja praktyk zawodowych studentów oraz kontakty z pracodawcami, Urzędami Pracy i innymi instytucjami w celu pomocy we wchodzeniu na rynek pracy lub zmiany pracy po ukończeniu studiów.

Bieżącą obsługę administracyjną studentów prowadzi Dziekanat, którego pracownicy prowadzą dokumentację studiów, pozostają w bieżącym kontakcie ze studentami i pracownikami dydaktycznymi, rozwiązują bieżące problemy znajdujące się w zakresie ich obowiązków. W związku z pandemią obecnie obsługa studentów i pracowników dydaktycznych odbywa się głównie za pośrednictwem Internetu oraz w przypadku konieczności bezpośredniego kontaktu – z zachowaniem wymaganego dystansu sanitarnego i z zastosowaniem środków ochrony osobistej. Doświadczenie zawodowe i kwalifikacje pracowników Dziekanatu są wystarczające oraz pozwalają, w razie konieczności, na elastyczną wymianę zakresu pracy poszczególnych osób. Praca Dziekanatu i Księgowości jest bardzo wysoko oceniana przez pracowników dydaktycznych i studentów.

Studenci mają również możliwość kontaktów z wykładowcami, obecnie poprzez platformy MS Teams – dyżury wykładowców, pocztę elektroniczną i inne komunikatory, np. Skype.

Sposoby rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów są zgodne z Regulaminem studiów w WSSMiKS i Statutem Uczelni. Jeśli pojawiają się tego typu uwagi i wnioski staramy się reagować na nie w najwcześniejszej fazie, aby problemy były rozwiązywane, nie eskalowane. Wprowadzany system monitoringu i ewaluacji pracy Uczelni (np. ankieta dotycząca oceny zdalnego nauczania) będzie wspomagał władze Uczelni w tym zakresie. Ponadto przestrzega się zasady dwuinstancyjności postępowania.

W uczelni nie notowano zagrożeń w zakresie nierównego traktowania czy dyskryminacji. Przeciwnie, transgraniczne położenie Chełma w pewien sposób sprzyja budowie społeczeństwa otwartego, a obecność w uczelni studentów z Ukrainy i Rosji pomaga realizować misję związaną z tolerancją i budową społeczeństwa obywatelskiego. Treści związane z prawami człowieka są również przekazywane w czasie zajęć dydaktycznych poprzez działania edukacyjne i informacyjne przeciwdziałające dyskryminacji i przemocy. Misja ta jest również realizowana we współpracy z Samorządem Studentów WSSMiKS. Uczelnia jest otwarta na inicjatywy studentów i Samorządu studentów, które są jednak

niezbyt częste. Jedną z nich jest organizowany obecnie kurs realizacji dźwięku z Radiem Płock, który rozpoczniemy w semestrze letnim roku akademickiego 2020/2021. Niechęć do działania społecznego wynika również z faktu, że prawie wszyscy nasi studenci są osobami pracującymi, mającymi rodziny, inne zobowiązania osobiste i na działalność społeczną, do której zachęcamy, po prostu nie starcza czasu. Realizacja Programu Erasmus+ i zaplanowana mobilność akademicka w ramach programu *Mobilność Edukacyjna w Sektorze Szkolnictwa Wyższego* na lata 2020-2022 dotyczy studentów, kadry administracyjnej i wykładowców. W ramach programu mobilność zrealizuje 15 osób ze społeczności akademickiej uczelni.

Od roku akademickiego 2020/2021 wprowadzone zostaną, przy udziale Samorządu studentów, okresowe przeglądy wsparcia studentów i poziomu ich zadowolenia ze studiów. Służy temu m.in. realizowana obecnie ankieta dotycząca oceny obecnej zdalnej formy prowadzenia zajęć, która posłuży do dokonania ewentualnych zmian organizacyjnych w celu polepszenia możliwości osiągnięcia efektów uczenia się.

Uczelnia otrzymała, w listopadzie 2020 roku, została zatwierdzona jako jednostka na potrzeby przyjmowania studentów-cudzoziemców, na okres 5 lat. Nastąpiło to na wniosek Uczelni i po stosownych opiniach m.in. Policji i Straży Granicznej.

Uczelnia podpisała porozumienie o współpracy z Polską Kancelarią Pomocy Kryzysowej w Warszawie, która oferuje naszym studentom usługi prawne i pomoc w różnych sytuacjach życiowych, trudnych sprawach osobistych, prawnych, związanych z dyskryminacją, mobbingiem, a także innymi sytuacjami zawodowymi i społecznymi.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Program studiów jest opisany na stronach internetowych Uczelni. Zawiera opisy specjalności proponowanych na różnych kierunkach studiów. Specjalności są dostosowywane do wymagań rynku pracy w mieście i regionie. Na stronach internetowych dostępne są również informacje dotyczące rekrutacji oraz opłat pobieranych przez Uczelnię. W stosownych zakładkach dostępne są informacje o organizacji roku akademickiego i plany zajęć, a także inne informacje ważne dla studentów (np. o programie mLegitymacji, do którego Uczelnia weszła w roku akademickim 2020/2021). W zakładkach BIP dostępne są informacje o Uczelni oraz informacje aktualne i ważne w związku z realizacją programu studiów, misją i działaniami podejmowanymi przez Uczelnię, zgodnie z obowiązującym prawem.

Dostęp do tych informacji jest łatwy, bez ograniczeń związanych z miejscem i czasem, używanym oprogramowaniem, w sposób nieskrępowany dostępny jest dla osób niepełnosprawnych.

W zakładkach dostępne są informacje dotyczące poziomów kształcenia, proponowanych specjalności kształcenia, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji, organizacji procesu dydaktycznego, system weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, zasad dyplomowania, charakterystykę warunków studiowania, wsparcie procesu uczenia się.

Uczelnia zwraca uwagę na rzetelność informowania o studiach i jej zgodność z potrzebami różnych grup interesariuszy (studentów, kandydatów na studia, pracodawców). Przy zapisywaniu się do uczelni kandydaci wypełniają krótką ankietę dotyczącą zakresu informacji o studiach i uczelni, co służy dostosowaniu tych informacji do potrzeb środowiska pozauczelnianego. W bieżącym kontakcie z pracodawcami i studentami wypracowujemy odpowiednie formy informowania o uczelni

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

W Uczelni działa Komisja Jakości Kształcenia, której zadaniem jest bieżąca analiza merytoryczna procesu kształcenia oraz dostosowywanie tego procesu do potrzeb środowiska i doskonalenie procesu edukacji w zakresie form, stosowanych narzędzi, doboru materiałów uzupełniających treści kształcenia. Komisja będzie również odpowiedzialna za wdrożenie i prowadzenie Uczelnianej Księgi Jakości Kształcenia. Projektowanie i dokonywanie zmian w programie studiów regulują dokumenty ministerialne i orzecznictwo PKA, do których Uczelnia w pełni się stosuje. Wewnętrzne dokumenty to Statut Uczelni, Regulamin studiów, dokumentacja posiedzeń Senatu, ewaluacje i wnioski związane z doskonaleniem procesu edukacji. Przyjęcia do uczelni odbywają się w oparciu o formalne kryteria i warunki określone Regulaminem Studiów w WSSMiKS.

W procesach monitorowania, okresowych przeglądów programu studiów wykorzystywane są ewaluacje wewnętrzne programu studiów oraz opinie interesariuszy zewnętrznych zwłaszcza instytucji, w których studenci odbywają praktyki zawodowe. Na bieżąco śledzimy również zapotrzebowanie na pracowników zgłaszane przez Urzędy Pracy w regionie. Bierzymy także pod uwagę opinie studentów, w tym Samorządu Studenckiego dotyczące realizowanego programu studiów i jego aktualności, a także śledzimy ekonomiczne losy absolwentów.

Ocena efektów uczenia się następuje po zakończeniu kolejnych semestrów edukacji w postaci zaliczeń i egzaminów z wykładanych przedmiotów. Studia kończy przygotowanie w czasie seminarium dyplomowego pracy dyplomowej i jej obrona finalizująca zakończenie studiów.

Ważne jest wdrożenie systemu antyplagiatowej oceny prac dyplomowych kierowanych do obrony i przypominanie studentom, na każdym etapie kształcenia, o konieczności przestrzegania zasad własności intelektualnej. Przydatność efektów uczenia się na rynku pracy jest oceniana zarówno w czasie praktyk zawodowych jak i po znalezieniu się studenta na rynku pracy, a jeśli chodzi o studentów uzupełniających wykształcenie – efektywność można mierzyć awansami na wyższe stanowiska związanymi z osiągnięciem kolejnego etapu edukacji.

Ocena programu studiów jest oparta o miarodajne dane i informacje poprawnie dobrane do zakresu i celów oceny. Należą do nich publikacje Urzędów Statystycznych, Publikacje Urzędów Pracy, opinie pracodawców i organizatorów praktyk oraz wewnętrzne źródła uczelni – analizy ilościowe i jakościowe osiągnięcia wyników uczenia się i niepowodzeń w tym zakresie. Do tego typu źródeł należą również opinie nauczycieli akademickich oraz analizy losów ekonomicznych i ścieżek karier absolwentów. Wnioski z dokonywanych ocen są podstawą do dokonywania modyfikacji i doskonalenia programu studiów.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p><u>Mocne strony</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kadra dydaktyczna - odpowiednie miejsca praktyk - dobra praca administracji Uczelni - dobre warunki lokalowe Uczelni - dobrze wyposażona i aktualizowana Biblioteka 	<p><u>Słabe strony</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - niechęć studentów do angażowania się w pracę Uczelni powodowana jednoczesnym wykonywaniem pracy zawodowej i studiowaniem - mała aktywność społeczna studentów
Czynniki zewnętrzne	<p><u>Szanse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zapotrzebowanie na specjalistów z zakresu szeroko rozumianej politologii ze 	<p><u>Zagrożenia</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sytuacja demograficzna w regionie - duży odpływ młodzieży do większych

<p>względu na transgraniczne położenie Chelma</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie dostosowywania programu studiów do potrzeb rynku pracy - mocna pozycja Uczelni na chelmskim rynku edukacyjnym - umiędzynarodowienie Uczelni poprzez udział w programie Erasmus+ - międzynarodowa kadra dydaktyków 	<p>ośrodków miejskich</p> <ul style="list-style-type: none"> - zagrożenia o charakterze ekonomicznym charakterystyczne dla regionu - instrumentalizacja wykształcenia i wiedzy
--	--

(Pieczęć uczelni)

.....Jan Bromski

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....Elżbieta Sawa-Czajka.....

(podpis Rektora)

Chelm, dnia 21.12.2020 r.

(miejsowość)